

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Slægt & Data

September 2003
Nr. 3 2003 17. årgang

Udgives af DIS-Danmark

Databehandling i Slægtsforskning
www.dis-danmark.dk
admin@dis-danmark.dk

Adresseændringer meddeles til:

Kasserer Werner Wittekind
Rudersdalsvej 114
2840 Holte
Tlf. 45 41 43 15
kasserer@dis-danmark.dk

Redaktionen:

Erik Kann, ansvarshavende redaktør
Johan Jepsens Vej 1
2830 Virum
Tlf: 45 85 18 02
redaktion@dis-danmark.dk
samt:
Kathrine Tobiasen, best.medlem
Anne Katrine Rud, journalist

Trykkeri: Grafisk Data Center
Trykplag: 4.300 eksemplarer

Artikler i bladet afspejler ikke nødvendigvis foreningens holdning. Artikler uden forfatterangivelse kan betragtes som foreningsstof. Redaktionen påtager sig intet ansvar for uopfordret indsendt materiale og forbeholder sig ret til at redigere i tilsendte artikler. Eftertryk er tilladt efter aftale med redaktionen. Det skal forsynes med tydelig kildeangivelse og med tilsendelse af det aftrykte.

Bladet udkommer 4 gange årligt.

Næste deadline: Udkommer:

1.november 2003 December 2003
1.februar 2004 Marts 2004
1.maj 2004 Juni 2004
1.august 2004 September 2004
Bladet sendes gratis til medlemmer af DIS-Danmark.

Medlemskontingent 2003: 125 kr.
Girokonto: 501-2058

ISSN 0903-6172

Indhold nr. 3 - juni 2003

- 3 Nyhedssite om historie bruges flittigt
- 4 Hvad en tur på kirkegården kan give indblik i
- 5 Ikke: Kan vi det? Men: Vi gør det!
- 9 GEDCOM import og eksport
- 16 Boye Banden huserede på Fyn i 1850'erne
- 16 På sporet af Boye Banden
- 18 Ny arkivlov
- 19 Kalenderen
- 19 Læsekredsen
- 22 Ny version af Family Tree Maker
- 24 En opfordring til alle
- 25 Bibliografi over danske >>Stater<< 1913-1981
- 26 Brug lokalarkiverne meget mere
- 27 Hovedbrud for slægtsforskere
- 28 Slægtsforskerdagene i Ronneby
- 28 Nyt fra GEDCOMP
- 30 Oplysninger om det mystiske L fra skattelisterne
- 31 Allersidste nyt om KIP projektet
- 31 DIS-Danmarks administration og bestyrelse
- 32 Hjælp til tydning

Forsidefoto

Læssø Museum
Lokalhistorisk Arkiv
Foto: Kent Kristiansen

Ny service

De links - der står i artiklerne i dette nummer - er også lagt på www.dis-danmark.dk

Nyhedssite om historie bruges flittigt

For ca. ½ år siden så den første historiske nyhedssite dagens lys. Adressen er: www.historie-online.dk og sitet indeholder naturligvis også nyt af interesse for slægtsforskere.

Af Charlotte S. H. Jensen,
redaktør på historie-online og
medlem af Styrelsen i
Dansk Historisk Fællesråd

Historieinteressen er der fra høj og lav, og det må historiens paraplyorganisation, Dansk Historisk Fællesråd (DHF), glæde sig over. DHF søger at samle institutioner og foreninger inden for den historiske verden for at fremme samarbejde og 'historiens sag'.

Medlemmerne er de fire landsorganisationer: SLA, Sammenslutningen af Lokalkarkiver, DKM, Dansk Kulturhistorisk Museumsforening, DLF, Danske Lokalhistoriske Foreninger og SSF, Sammenslutningen af Slægtshistoriske Foreninger – og en række enkeltmedlemmer som specialmuseer og -samlinger, universitetsinstitutter og historiske foreninger.

Site med samlende faktor

Der findes som nævnt mange historiske sites allerede, men de er specialiserede.

Der er sites for slægtsforskning, dykkehistorie, posthistorie og masser af andre emner. De forskellige foreninger og institutioner har naturligvis også deres sites – som handler om netop deres institution og dens tilbud.

Men en slægtsforsker i Skagen kan jo sagtens være interesseret i et emne, som en lokalhistorisk forening i Sorø har brugt i en udstilling eller udgivet en bog om. Hvordan hører vedkommende om udstillingen eller bogen?

Det var denne samlende faktor som manglede, syntes vi i DHF. Vores hovedtanke var, at den nye site skulle være et sted for alle. Både universitetslektoren, den historiestuderende, slægtsforskeren, turisten, den alment historieinteresserede, skoleeleven osv.

At lave et nyt site, hvor nogle af de mange modtagergrupper ikke var in-

kluderet, gav egentlig ikke nogen mening. Vi vidste også godt, at det kunne være vanskeligt uden de store penge i ryggen, for det meste af arbejdet måtte udføres frivilligt. Heldigvis har det vist sig, at det faktisk kan lade sig gøre at komme godt i gang på denne måde.

Både i og uden for DHF's styrelse har der været stor interesse for ikke blot at bruge historie-online men også medvirke aktivt til sitets udvikling ved at levere materiale dertil. I DHF arbejder vi nu for at skaffe midler til sitets fortsatte eksistens og udvikling – og håber naturligvis, det vil lykkes.

Også nyt om slægtsforskning

Historie-online gik i luften i januar 2003 og blev fra begyndelsen vel modtaget. Sitet har i øjeblikket ca. 350-400 besøgende om dagen. Og i august havde sitet sin første måned med over 10.000 besøgende.

Vi er ret sikre på, at fremgangen skyldes, at vi har været i stand til faktisk at være *on-line*. Hyppige opdateringer sikrer, at der næsten altid er noget nyt at se på siden. Det faktum, at siden har et bredt sigte, har givet mange brugere. Et kig på, hvad siden indeholder, bekræfter alsidigheden:

Den aktuelle del indeholder f.eks. Bogstakken, opdateret sådan cirka hver uge, indeholder en liste over de nye historiske bøger, evt. med anmeldescitater fra aviserne; Bogfeatures indeholder omtaler af udvalgte aktuelle historiske bøger, så man her meget tæt på udgivelsesdagen kan læse om forskellige udgivelser, som redaktionen har ment det rimeligt at give et par ord med på vejen.

Desuden holdes der øje med de forskellige seminarer, årsmøder o.l., der

afholdes i den historiske verden. Et fast indslag er også ugens TV-tips: Der er efterhånden mange udsendelser på TV, der handler om historie, og her giver to historikere deres bud på, hvad man kunne lade fjernbetjeneren standse ved.

Nyhederne spænder i sagens natur også vidt, men genealogiens verden er hyppigt repræsenteret. Vi har bl.a. omtalt "Slægtens" særnummer om Anders Fogh Rasmussens aner, det store genealogiske træf på Ålandsøerne, Historisk Arkivs udgivelse af transskriberede folketællinger fra Hjørring og en fynsk slægtsforskergruppes nye hjemmeside med slægtsoplysninger om de mange involverede i "Boye Bandens" netværk.

Historie for sjov!

En række temaer på sitet er pt. artikler om forskellige emner fra Fuchsiens historie, over menighedsråd til træsko; efterlysninger om mange forskellige ting: den grundtvigske sølvpil, teatermaleren Carlo Jacobsen, og daterede æbleskivepander.

Under Årstiderne finder man tekster om f.eks. kyndelmisse, fastelavn, St. Bededag, Sankt Hans og hekse, osv. Det seneste tema har været AUGUST '43, udarbejdet i samarbejde med Historisk Samling fra Besættelsestiden.

En meget stor linkssamling leder vej til museer, arkiver, foreninger, historiske sider på nettet og meget mere.

Historie-online er desuden medlem af Kultunaut, så sitets gæster kan søge historiske begivenheder (og det betyder også, at hvis man vil sikre sig, at ens arrangement er synligt, så er det faktisk nok at indtaste det på Kultu-

naut – så er det også søgbart på historie-online). En gæstebog til at skrive sin mening i er der naturligvis også – og endelig byder Historie for sjov på gamle gåder, puslespil, ”samlen-oldtidskrukke”, PC-tapeter og en Almanak, hvor man kan finde historiske begivenheder, ”dagens navn” og vejrregler for hver dag i året.

Nyhedsbrev pr. mail

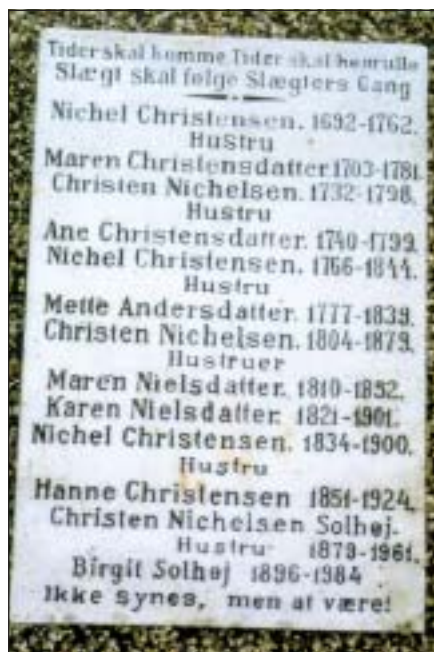
Ønsker man at holde sig orienteret og ajour, kan man selvfølgelig bare gå ind på sitet hver dag, men man kan også abonnere på e-nyhedsbrevet, der udsendes hver 14. dag/hver uge.

Men historie-onlines indhold og mulighederne for historielglade af alle observanser kan ikke helt beskrives på tryk. Gå hellere selv ind og brug siden! Klik forbi og send os nyhedstips.

På www.historie-online.dk er der også nyt af interesse for slægtsforskere

Hvad en tur på kirkegården kan give indblik i

Denne gravsten på Ørum kirkegård mellem Viborg og Randers er IKKE et eksempel fra bogen. Nichel Christensen er derimod Ole H. Jensens ane nr. 398, Oles 5 x Tipoldefar.

I det seneste nummer af Personalhistorisk Tidsskrift (i.e. 2003:1) ses en rigtig spændende artikel med den lidt kuriøse titel: ”Når man har stillet træskoene”.

Det er medstifteren af Slægtshistorisk Forening Herning, Jørgen Østergaard, der har ført pennen i denne særdeles veloplagte og velskrevne beretning om, hvad en tur på kirkegården kan give os indblik i.

I små og store uhøjtidelige glimt præsenteres vi for sjove inskriptioner, udformninger og dekorationer.

Et par enkelte eksempler

Lad mig blot anføre et par enkelte eksempler:

”Ellen Margaretha Lovisa Astrup, født 3. juli 1763, død 16. marts 1777. Hun var et mesterstykke af den yndigste Skabning, af de ypperligste Naturgaver, Guds Yndling og det menneskelige Kjøns Fornøjelse” (Kisteplade i Sneselev kirke).

”Lykkelig er den mand, der har en hustru, som hun var” (Vestre Kirkegård, København).

”Her ligger Jeg meget mod Min vilje” (Nr. Broby, Fyn, År 2000).

Naturligvis er artiklen velforsynet med tydelige (læsbare) illustrationer, der på bedste vis underbygger teksten.

Heldigvis har forfatteren også søgt at systematisere oplysninger, eksempelvis gravsten med formaninger, nye tendenser, slægtshistorie på gravmindet etc., etc.

Som eksempel på sidstanførte kan vises en gravsten fra Ørum Kirkegård. Dette billede er ikke fra artiklen, det er i al sin enkelhed en række af Ole H. Jensens forfædre.

Jeg anbefaler alle at finde den mest behagelige læsestilling, tag artiklen i hånden og nyd de efterfølgende stunder i selskab med denne spændende gennemgang.

Erik Kann

Ikke: Kan vi det? Men: Vi gør det!

Interview med Birgit Øskov, formand for Slægtshistorisk Forening for Aalborgeregnet

Engang i internet-tidernes morgengry var der et medlem i Slægtshistorisk Forening for Aalborgeregnet, der foreslog, at man fandt ud af, hvor mange medlemmer, der havde e-mailadresse.

Formanden Birgit Øskov havde på det tidspunkt kun lige snuset til det nye fænomen ved en hurtig introduktion i jobsammenhæng og havde lige akkurat prøvet at sende en e-mail eller to af sted. Men når nu folk med tjek på den slags mente, at e-mail havde fremtiden for sig, ja, så måtte man vel kaste sig ud i det. Det var, hvad formanden gjorde, og snart flød e-mail-strømmen lystigt.

Den lille historie er ret typisk for

den nordjyske forening og dens formand. Man bruger ikke lang tid på at overveje, om en ting nu er mulig eller ej. Nej, man går bare i gang.

Birgit Øskov bor på toppen af Nørresundby. Fra kvistvinduerne er der udkig over Limfjorden, Nørresundbys tage, Aalborgs højhuse og de grønne sletter længere ude. På vej op til den storslåede udsigt passerer man en flot samling gamle skilte af den gedigne emaljerede slags, og på repos'en hænger familiens anetavler omgivet af et væld af portrætter. Udsigten var vigtig, da valget af hus blev foretaget, pointerer Birgit, men lige så vigtig var kælderens!

“Slægtens” lager

Her er hele tre rum med rigelig plads til papkasser og stakke af bøger og hæfter – forlaget *Slægten* lager af temahæfter og bøger plus ekstranumre af tidsskriftet *Slægten*, der alt sammen ekspederes her fra matriklen.

Alt er klodset op på paller for at minimere risikoen ved oversvømmelse, og alt synes for et hurtigt blik ganske uoverskueligt. Bjerger af tilsyneladende ens pakker tårner sig op. Men bare rolig, formanden styrer stedkendt mellem stakkene.

Engang, for ca. 7 år siden, foregik det hele fra en lejlighed på tredje sal, og det gik! Men dengang var der nok heller ikke helt den trafik, som Birgit selv beskriver i et nyhedsbrev fra juni i år: ”Alt vedr. sommerens *Slægten* 28 er nu afleveret til postvæsenet. I går kom ca. 1/3 af alle pakker (og alle b-breve) af sted og her i eftermiddags resten. 50 A4-kasser, 5000 blade eller 530 kg fylder (og vejer) faktisk en del, så vi sendte familiens personbil af sted i 3 omgange”.

Ældre mænd i jakkesæt

Hvornår fandt du ud af, at slægtsforskning det var bare dig?

”Det begyndte helt præcist den 30. juni 1973. Da var jeg til en fætterkusine-fest i Hald ved Randers. Det var den første, der blev holdt, og jeg traf min morfars familie, som vi tidligere ikke havde haft så meget at gøre med. Jeg var 14 år, og det overvældende virvar af fætre og kusiner og deres børn gjorde et kæmpe indtryk på mig. Tænk, at jeg var i familie med alle disse mennesker!

Jeg husker, at jeg på vejen hjem afgjorde, at de der familiesammen-

På trappens repos hænger Birgit Øskovs anetavler og familieportrætter.

hænge måtte jeg bare have styr på.

Der gik temmelig lang tid, før der blev holdt en ny slægtsfest (nu er det inde i en fast gænge med fest hvert andet år, i september mødes vi på Den Blå Kutter i Bønnerup på Djursland), men jeg kløede på med mit forehavende. Jeg begyndte at komme i slægtsforeningen, der dengang bestod af ældre mænd i jakkesæt. De var utrolig hjælpsomme, de pæne herrer, og jeg havde det som blommen i et æg.

Debut på Landsarkivet

Den 11. november 1981 havde jeg min debut på Landsarkivet. Vi var en flok fra foreningen, der kørte til Viborg på et aftenbesøg.

I starten indskrænkede min forskning sig til 2 aftenture forår og efterår. Og det var noget helt andet dengang, hvor der ikke var noget, der hed mikrokort. Man havde jo kirkebøgerne i næsen, når man kom hjem fra et besøg. Jeg har ingen aner her på egnen, så jeg måtte altid tage turen til Viborg, det krævede tid. I dag skal alt gå så rasende stærkt.

Al den hjælpsomhed, jeg mødte i starten, har jeg siden betalt af på. Der var f.eks. ingen kurser dengang, siden har jeg holdt masser af kurser.”

Slægtshistorie på 800 sider

Bruger du et slægtsforskningsprogram?

Birgit smiler lidt undskyldende: ”Nej, der var jo ikke noget, da jeg startede. Men for mange år siden havde jeg sat en sommerferie af til at lægge al min forskning ind i et program, som jeg havde fået. Da jeg skulle i gang, var programmet ikke på disketten!

Da jeg nu sad der med tre ledige uger, begyndte jeg at skrive hver enkelt anes historie i mit tekstprogram. På den måde kom jeg til at lære personerne at kende på en helt anden måde, end hvis jeg bare havde tastet navne, årstal og fakta ind i slægtsprogrammet.

Jeg endte med 7-800 sider slægts-historie, som jeg lod indbinde, delt op

på min fars og mors aner. Derved fik jeg et fint overblik og kan hele tiden se, hvad jeg mangler. Og mine aner er hele personer, ikke bare et navn fra en folketælling”.

Foreningsarbejdet

Du har også været meget aktiv i foreningsarbejdet?

”1985 blev jeg suppleant til bestyrelsen for Slægtshistorisk Forening for Aalborgegnen; året efter gik den daværende kasserer af, og jeg blev foreslået til posten. Foråret 1988 skulle vi stå for det slægtsforskertræf, som slægtsforeningerne på skift holder hvert andet år.

Lige op til træffet døde vores formand, og Birgit Flemming Larsen fra Udvandrerarkivet måtte springe til. Fem år senere blev hun formand for SSF (Sammenslutningen af Slægts-historiske Foreninger, red.), og vi måtte igen finde en ny formand i Ålborg. Det blev så mig, og jeg fortsatte også som kasserer.

Vi arbejder på den måde, at vi kaster alle arbejdsopgaver på bordet og får dem delt ud, så alle får noget at lave. Alle får noget, der hører dem til, som er vigtigt for dem. Bestyrelsen er blevet udvidet, så vi nu er 7 medlemmer og 2 suppleanter (som arbejder som fuldtidsmedlemmer). Vi laver en A4 side med arbejdsopgaver, der fordeles, og vi forventer, at alle laver det, de har ansvaret for.

Der er 430 medlemmer i foreningen og ca. 100 deltagere ved hvert møde. Hvis vi har behov, råber vi ud til medlemmerne, at vi har brug for ekstra hjælp, og der er altid nogen, som tilbyder sig”.

E-mail-kanalen

Kontakten til medlemmerne foregår dels via sommerbreve, dels – nok mere og mere – via foreningens omfattende hjemmeside.

295 af medlemmerne har internetforbindelse/e-mail, og de kan glæde sig over det forholdsvis nye initiativ ”E-mail-kanalen”. Her udsender for-

manden med jævne mellemrum nyhedsbreve med praktiske oplysninger, nyttige links mm., som man frit kan tilmelde sig eller læse på hjemmesiden (www.slaegtshistoriskforeningforaalborgegnen.dk). Den 1. juli 2003 er e-mail nr. 253 udsendt. Et medlem, Finn Jelstrup, assisterer på det tekniske område.

”Mine e-mail er meget personlige, jeg ved jo, hvem jeg skriver til. Det ligger ikke fast tidsmæssigt – jeg skriver, når jeg har noget på sinde. Det sker, at folk skriver til mig og beder om hjælp, og den kan jeg så sende ud med næste e-mail. I disse virus-tider er det ikke så godt, at alle skriver til alle, som det oprindeligt var planen; det er rart, at man kan se, at en mail kommer fra min adresse, og at den har nr. 251, fordi den forrige var nr. 250. E-mail-kanalen gør, at folk, der ikke kommer så meget til møderne, også føler, at de får noget.

Aktive medlemmer

Vi har dejligt aktive medlemmer. Folk tager deres tårn, og skal vi have lavet noget, så går vi bare i gang. Vi skulle have en stand på en messe, der faldt på et tidspunkt med megen travlhed for mig. Intet problem: der var flere, der meldte sig og var med til at forberede udstillingen og dække vagterne.

Vi har et ualmindelig godt samarbejde med Ældresagen, og det er utænkeligt, at arkivet i byen holder Arkivdag, uden at vi er med. Det skorter aldrig på hænder, der vil hjælpe til; bestyrelsen tager det første slæb, og dernæst kommer de andre.

Foreningen er fra 1976, og fødselsdage gør vi altid meget ud af. En anden god samarbejdspartner er Lokal-samlingen på biblioteket. Bibliotekaren, der står for samlingen, har delta-get i et slægtsforskerkursus, bare for at have styr på, hvad det drejer sig om.

Kaffekasse og bogsamling

At vi har haft held til at oparbejde den holdning, at man tager et nap med,

Kælderen er fyldt med forlaget Slægtens lager af temahæfter og bøger plus ekstranumre af tidskriftet Slægten. Slægten er et medlemsblad for alle medlemmer af lokalforeningerne.

havde en lille firkantet gang på 2 x 2 m. Engang stod hele oplaget i gangen, stablet op på en stol, men da jeg kom hjem var stakken væltet, og jeg havde det største besvær med at komme ind.

Nu er jeg flyttet i hus med kælder og meget bedre forhold, men selv om Anton bor på Fredensvej og jeg på Rolighedsvej, skal det ikke forlede nogen til at tro, at der er noget som helst fredeligt eller roligt over redaktionen”.

Pakkearbejdet

Hvordan ser din familie på det?

”Jeg synes stadig, det er et dejligt arbejde, er ikke løbet sur i det, selv om det er et slæb. Hele familien bliver engageret i pakningen. Min mor dukker op, og Laura på 7 år ved alt om at lægge i konvolutter. Hver gang vi skal ud i et ærinde, er det fast rutine, at vi også skal forbi posthuset.

Det er jo ikke bare *Slægten*, det drejer sig om – der er også alle de temahæfter og bøger, forlaget *Slægten* har udgivet i tidens løb (og de kommer hele tiden i nye, reviderede oplag), der skal ekspederes. Min mand forsker ikke selv, men han er meget interesseret, og der er mange sjove historier i hans familie, som han er ved at få øjnene op for”.

Hænderne oppe af lommerne

Hvordan har du det med SSF?

”Der sker jo for lidt, og sådan har det været i årevis. Jeg ville have det skidt med at tage hjem fra et årsmøde, uden at jeg havde sagt min mening om ting, der kunne være anderledes. Det er ikke bare et spørgsmål om at kritisere. Anton og jeg har været med i det her i mange år, og nogle gange kommer der nogle nye, som synes, at det hele starter fra her af. Jeg kommer fra et sted, hvor vi har hænderne oppe af lommerne; vi diskuterer ikke om en ting koster 5 kr. mere eller mindre. Og jeg kan kun tale ud fra min verden heroppe. Selvfølgelig er det svært, når man skal engagere sig i SSF; man kommer jo fra en post derhjemme og

kommer også af, at bestyrelsen ikke bare består af gamle mænd i jakkesæt! Den skal være bredt sammensat, også have medlemmer, der er nye i faget, så vi får foredrag om kirkebøger.

Vi har en kaffekasse: salg af kaffe ved møderne giver et lille overskud, som vi bruger til indkøb af bøger og materialer, endog en scanner, som én påtog sig at være vært for. Hvis medlemmerne gerne vil have noget scannet, ordner han det, og de får det med hjem på diskette.

Vi købte også IGI-kortene (Mormonkirkens International Genealogical Index, som nu også findes på internettet, red.), da de kom, og folk kunne låne dem hjem. De bruges stadig meget. Endelig har vi glæde af, at Stadsarkivet også er Udvandrerarkiv og derfor har et stort antal mikrokort. Vi har jo lidt langt til Landsarkivet i Viborg, men vi har opfundet en kørselsordning. Har en fast ordning med en bustur to aftener om året”.

Med i „Slægten“ fra starten

Birgit har aldrig været med i bestyrelsen for SSF, men hun har siddet i underudvalget vedr. *Slægten* siden starten.

Birgit Fl. Larsen, Ingvar Musaeus, Anton Blaabjerg og hun mødtes for at drøfte, om der kunne etableres et fælles blad, hvor de enkelte foreninger præsenterede deres program i stedet for, at de hver især lavede deres eget. Ideen var så, at man kunne se, hvad nabo-foreningerne havde at byde på og eventuelt deltage i deres arrangementer. Anton Blaaberg blev redaktør, og Birgit Øskov kom til at stå for ekspeditionen:

”Oplaget var i starten på 800 eksemplarer. Jeg fyldte bilen med slægtsforskere og kørte til Viborg. Anton og jeg klarede pakningen om morgenen, og så var der tid til at gå på arkivet bagefter.

Efter de første par numre overtog jeg ekspeditionen - fra min lejlighed på 64 m² på 3. sal. Der var fyldt! Jeg

Birgit Øskov repræsenterede SSF ved Kulturministeriets høring om Statens Arkiver sidste sommer. Her i en stille stund med katten Rosa Perle.

skal være indstillet på at lægge et stykke arbejde her også.

Professionelt årsmøde

Men man kan i hvert fald kræve, at årsmødet skal være professionelt. Vi skal præsentere os, så alle har en fornemmelse af, hvem der er til stede, og papirer, der skal omdeles, skal være på plads, inden vi starter. Jeg kunne ønske mig, der kom en diskussion i gang – vi når aldrig til at snakke om væsentlige ting, som hvad vi vil med hjemmesiden etc. Det var et skridt i den rigtige retning, da *Slægten* blev et medlemsblad (for alle medlemmer af lokalforeningerne, red.).

Gennem alle de mange år, jeg har været med, har jeg lært en utrolig masse! At jeg fik lov til at repræsentere SSF ved Kulturministeriets høring vedr. Statens Arkiver sidste sommer, det er en oplevelse, jeg aldrig vil glemme. Det kan være surt og træls, men man kan altid prøve at finde noget, der er sjovt ved det“.

Mange timer

Hvor megen tid bruger du på foreningsarbejdet?

”Aalborg kommune lavede engang en undersøgelse over foreningsforholdene i byen. Jeg fik et langt spørgeskema, hvor jeg satte nogle krydser. Bag-

efter sendte jeg det rundt til de andre i bestyrelsen, og de mente slet ikke, det kunne passe, at vi brugte så lidt tid!

Jo, jeg bruger mange timer, men jeg sætter mig aldrig ned og regner på det – eller siger, at nu har jeg fri om en time. Hvis man f.eks. spiller golf, tæller man jo heller ikke, hvor mange timer, der går til det.“

Slægtsforskning for alle

Før i tiden var slægtsforskning noget, de få dyrkede på højt plan. I dag er det nærmest en folkebevægelse, som alle kan være med i. Forskningen er demokratiseret.

”Hvis folk synes, slægtsforskning er spændende, skal de være med. Det skal ikke være sådan, at det er svært at finde ud af, om der nu er en forening, og at man kan komme i tvivl, om det er et sted for én. Det er dejligt, at vi kan komme og være lige og bruge hinandens erfaringer og kunnen. *Slægten* er helt nede på jorden, her kan alle være med og sende bidrag ind, i modsætning til f. eks. *Personallhistorisk Tidsskrift*.

Som lærer synes jeg, det er sjovt at prøve at få børn med. En kollega til mig ville lave emnearbejde og havde også planlagt et besøg på Stadsarkivet. Arkivlederen ringede til mig og spurgte, hvordan det nu kunne gri-

bes an? Jeg fik indkaldt en flok pensionister, der stillede på arkivet. Det fungerede helt perfekt. Arkivets personale kunne ikke klare det hele, men med pensionisterne til at hjælpe eleverne med at søge i bøgerne og tyde skriften gik det fint, til stor glæde for alle parter.

Elsker at holde foredrag

Du holder også foredrag?

”Jeg har fire foredrag: Om at gøre noget ved det (udformning af slægtsbog), om at hige og søge i bøgerne, om skolearkivalier og om at bruge aviserne til slægtsforskningen. Jeg elsker at holde foredrag, det er meget spændende at komme ud og opleve foreningerne indefra. Også husmoderforeninger og St. Georgsgilder har jeg besøgt – og engang en Rotary-afdeling. Her sidder man ved et pænt dækket bord og får noget at spise, og så er det meningen, at man skal underholde lidt bagefter.

Når jeg vender hjem til foreningen efter mine besøg i det fremmede, fortæller jeg altid lidt om, hvad jeg har oplevet, og hvordan de gør andre steder. På den måde har vi fået vendt mange sten”.

Det står til troende. I Aalborg vil ingen sten få lov til at gro til i mos!

GEDCOM import og eksport

Af Ole Bjørn Darrud, slektsprog@disnorge.no

De fleste slektsprogram har i dag mulighed til å motta og lese informasjon fra et helt annet slektsprogram (import). På samme måte kan de fleste slektsprogram avgi informasjon på en slik måte at helt andre slektsprogram kan lese informasjonen (eksport).

Muligheten til import og eksport av slektsinformasjon er noe som de fleste ikke tenker over ved valg av slektsprogram. Det er mange som etter års bruk av et program ikke vet hvordan og om dette fungerer. Selv om dette er et emne som ikke opptar mange er dette en funksjon som er helt kritisk for valg av slektsprogram.

Dersom et program ikke har eller har mangelfull mulighet til å eksportere innlagt informasjon vil du som bruker måtte legge inn alt på nytt dersom du ønsker eller blir tvunget til å skifte program.

Et annet argument for å ha god eksportrutine, og kunnskap om denne, er at DIS-Norges slektsdatabase "DIS-treff" avhenger av at du som medlem bidrar med slektsinformasjon

via GEDCOM. Ved å benytte dette tilbudet får du sannsynligvis kontakt med andre som leter etter de samme personene som deg.

Mormonerkirken har etablert en standard for overføring av elektronisk slektsinformasjon. Standarden ble opprinnelig laget for å kunne motta elektronisk informasjon til Mormonernes store søkbare databaser.

Leverandører av slektsprogram har over tid forsøkt å lage import/eksport funksjonalitet i programmene bygd på denne lesten. Siste versjon av denne heter GEDCOM 5.5. GEDCOM (GENealogical Data COMMunication) formatet er utviklet og vedlikeholdes av Mormonerkirken «the Family History Department of The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints», (LDS Church).

GEDCOM er altså ikke noe program, men en beskrivelse av hvordan elektronisk slektsinformasjon skal se ut for å kunne importeres. Standarden har dessverre sine begrensninger, men har også muligheter som ikke er utnyttet godt nok.

Enkelte leverandører av slektspro-

Her gengives en riktig spennende artikkel om GEDCOM fra det norske blad *Slekt og Data*, nr. 1 2003, s.16-25.

Vi vil gjerne si tak til såvel forfatteren som redaktøren for velvillig tilladelse til at bringe artikkelen.

gram har funksjonalitet innebygd som gjør at slektsinformasjon kan importeres direkte fra andre slektsprogram uten bruk av GEDCOM.

DIS-Norge har i sitt testarbeide lagt stor vekt på å sjekke hva de enkelte program kan når det gjelder elektronisk overføring av informasjon, målt opp mot GEDCOM 5.5.

Det er testkriterier som sjekker om kilder, personer/navn, hendelser, tekst/notater, ÆØÅ og datoer importeres/eksporteres korrekt. Dette kan kalles test ihht. *GEDCOMs innholdskriterier*.

Ingen programmer klarer disse innholdskriteriene 100%. Mormonerkirkens eget program PAF kommer nærmest med 97% her. Lavest scorer norske Familiearkiv med kun 50%. Enkelte av importkriteriene er laget ut

Følgende (norske) programversjoner er med i denne oversikten:

Legacy 4.0 De Luxe (Legacy)	http://www.legacyfamilytree.com/Index.asp
The Master Genealogist 5.04 (TMG5)	http://www.whollygenes.com/
Cumberland Family Tree 3.12 (CFT)	http://www.cf-software.com/
DISGEN 8.0c (DISGEN)	http://www.dis.se/
PAF 5.1.18.0 (+Companion) (PAF)	http://www.familysearch.org/
Reunion 7.05 (norsk) (Reunion)	http://www.leisterpro.com/
Brothers Keeper 6.1.12 (BK)	http://ourworld.compuserve.com/homepages/BROTHERS_KEEPER/
Family Tree Maker 10.0 (norsk) (FTM)	http://familytreemaker.genealogy.com/
Family Origins 10 (FO)	http://www.familyorigins.com/
Embla Familie & Slekt 4.1.51 (Embla)	http://www.embla.no/
Familiearkiv 5.0.12 (FA)	http://www.royal.no/gps97.htm
Min Slåkt 3.1 (uregistrert) (MIS)	http://www.dannbergsdata.se/
Heredis 6.1 (Heredis)	http://www.myheredis.com/
Win Family 6.02 (WF)	http://winfamily.com/

fra en filosofi om "romslighet".

Et program som klarer med litt "romslighet" å tolke/lese informasjon som ikke er 100% etter GEDCOM-reglene honoreres i testen. Program som ikke gjør dette får ikke 100% uttelling. Eksempler på dette er datoer som oppgis som 1.2.1970 (skulle vært 1 FEB 1970), datomoderatorene CA (ABT) og BETWEEN (BET). Tilsvarende romslighet honoreres selvstakt ikke når eksport-fil skal lages.

I tillegg er det testet hvordan programmene tilrettelegger og kontrollerer import/eksport for bruker, kalt "hjelpeskriterier". Her er det amerikanske The Master Genealogist (TMG) som scorer mest med 90%, mens franske Heredis scorer kun 27%. Her legges det i testen vekt på den valgfrihet bruker har ved eksport til å velge ut informasjon (personer/hendelser/tegnsett), og hvordan importen tilrettelegges (kan du før import se hvilke variabler som legges hvor i programmet?, kan du overstyre/påvirke disse valgene?, varsler programmet hvilken informasjon som utelates/har feil format, men importeres likevel?/kan du stoppe importen dersom du ikke ønsker import til nåværende åpen database?/Kan du importere uten å gå veien om GEDCOM?).

De kommentarene som gis under hvert program forholder seg kun til valgte testkriterier og ikke andre (alternative?) finesser i programmet.

Legges poengsummene for "GEDCOM innhold" og "hjelpeskriterier" sammen er det TMG som scorer mest (91%) og Familiearkiv som scorer minst (46%).

Det er viktig å merke seg at testen er gjennomført med et gitt sett av kriterier. Kriteriene kunne kanskje vært utvidet og noen vil kanskje føle et det program en selv benytter ikke kommer skikkelig fram i testen. Nå er vel denne testen av import/eksport muligheter den mest omfattende som er gjort i Norge til nå. Ønsket om å utvide testkriteriene må veies mot testkapasitet (frivillig innsats).

Hva betyr så disse testresultatene i praksis?

Overføring av informasjon mellom slektsprogram er "risky business". En må regne med at det enten er feil i GEDCOM-filen eller i eget program, slik at det nesten garantert vil være feil/mangler etter import. Noen feil er omfattende/kritiske, andre er mindre/til å leve med. 4 av programmene er så svake på eksport/import at de bør unngås.

Ikke et eneste av de testede programmene kan en stole 100% på når det gjelder import og eksport via GEDCOM.

Kun 2 program kan en stole 100% på når det gjelder eksport av informasjon (mhp de valgte testkriterier): Cumberland Family Tree og Family Origins.

Nedenfor vises detaljresultatene fra testingen pr program med kommentarer. Det er verdt å merke seg at det i hovedsak er mangler/feil som kommenteres under hvert program. Står det ingen kommentar betyr det at punktet er "OK".

4 programmene som pr. i dag ikke bør benyttes

Det kan være hensiktsmessig å starte med de 4 programmene som pr. i dag ikke bør benyttes før import/eksportkvaliteten økes betraktelig. Programmene er mao kritisk dårlige på dette området.

Tabellene viser eksport og importegenskaper pr. program. Øverste tabell viser i hvilken grad GEDCOM innhold lar seg eksportere/importere. Nederste del av tabellen viser hvilken import/eksport/hjelp programmet gir. Tallene i tabellen er %. Dvs 100 = 100%.

	DISGEN			Heredis			WF			FA		
	Eksp.	Imp.	Tot.	Eksp.	Imp.	Tot.	Eksp.	Imp.	Tot.	Eksp.	Imp.	Tot.
Kilder	100	40	70	100	40	70	0	20	10	0	0	0
Navn/personer	100	80	90	100	60	80	100	60	80	100	60	80
Hendelser	60	100	80	80	100	90	100	20	60	80	40	60
Relasjoner	60	40	50	80	80	80	40	60	50	60	40	50
Tekst/notater	0	60	30	100	100	100	80	40	60	80	0	40
ÆØÅ	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Dato	100	80	90	100	80	90	100	80	90	20	20	20
GEDCOM innhold total	74	71	73	94	80	87	74	54	64	63	37	50

Utvalg personer	80			60			80			40		
Utvalg hendelser	100			0			20			40		
Utvalg tegnsett	80			100			20			0		
Import uten GEDCOM		0			0			0			0	
Loggbok import		60			0			0			40	
Kontroll import		100			0			60			100	
Hjelp total	87	53	70	53	0	27	40	20	30	27	47	37
Gedcom og hjelp total	78	66	72	82	56	69	64	44	54	52	40	46

Familearkiv5

Familearkiv (FA) er i en særstilling svak når det gjelder import/eksport. Dette ble tatt opp med Royal Software allerede i april 2002. Det har kommet 5 oppdateringer/feilrettinger etter dette uten at import/eksportfeilene er korrigert. Familearkiv er et program man ikke bør anskaffe. De som benytter programmet bør anmode om hjelp fra Royal Software til å ordne opp i de alvorlige manglene og/eller å få hjelp til å komme seg over i et annet program. Spesielt eksportrutinen er så dårlig at du i praksis ikke får med deg informasjonen ut av programmet. Du må starte på nytt!

Kilder eksporteres overhode ikke, og ved import er det som kommer inn så ufullstendig at det ikke gir noen mening.

Navn/personer. Alternative navn på personer importeres ikke, og det kommer ikke noe varsel om at de er blitt borte.

Hendelser: Ved eksport/import kommer ikke egendefinerte hendelser med (EVEN/TYPE). Ved import kommer ikke dåpshendelsen BAPM (en alternativ kode for CHR) med.

Relasjoner: Ved eksport/import kommer verken egendefinerte hendelser (EVEN/TYPE) eller adopsjoner med. Ved import kommer ikke ekteskaps-hendelsen (MARR) med dersom det også er registrert en forlovelse (ENGA) på paret.

Tekst/notater: Ingen notater knyttet til hendelser importeres. Ved eksport benyttes feil format ved linjeskift. (CONC/CONT).

Dato: Ingen datomoderator (etter, før, mellom...) importeres/eksporteres korrekt. Ved eksport benyttes feil dato-format.

Utvalg personer/hendelser: Programmet lar deg kun til en viss grad velge hvilke personer/hendelser som skal være med ved eksport.

Utvalg tegnssett: Programmet lar deg ikke velge tegnssett ved eksport. GEDCOM tilsier ANSEL-tegnsett, programmet benytter ANSI.

Import uten GEDCOM: Programmet har ikke noen alternativ til GEDCOM ved import.

Loggbok import: Programmet lager en loggbok, men den viser ikke alt som utelates. Dessuten er det ikke noen mulighet for å påvirke hvilke variabler som skal til hvilke hendelser ved import.

WinFamily

Win Family (WF) er også i en særstilling svak når det gjelder import/eksport. Dette er tatt opp med Webhuset i Bergen som nå har rettighetene til programmet. De erkjenner problemene, men peker fremover mot en ny, betydelig oppgradering som også vil rette opp disse alvorlige feilene.

Denne betydelige oppgradering har vært varslet i 18 måneder nå, uten at noe har skjedd. Nå er ikke lang utviklingstid og brutte lanseringsløfter noe nytt fenomen når det gjelder slektsprogram...

WinFamily er et program man ikke bør anskaffe. De som benytter programmet bør anmode om hjelp fra Webhuset til å ordne opp i de alvorlige manglene og/eller å få hjelp til å komme seg over i et annet program. Spesielt eksportrutinen er så dårlig at du i praksis ikke får med deg lite av informasjonen ut av programmet. Du må sannsynligvis starte på nytt!

Kilder eksporteres, men ikke ihht GEDCOM formatet, og ved import er det som kommer inn så ufullstendig at det ikke gir noen mening.

Navn/personer. Alternative navn på personer importeres ikke.

Hendelser: Ved import kommer verken egendefinerte hendelser (EVEN/TYPE) eller flere hendelser av samme slag med. Det er dessuten svært begrenset hvilke nye hendelser som

kan forhåndsdefineres.

Relasjoner: Ved eksport/import kommer verken egendefinerte hendelser (EVEN/TYPE) eller adopsjoner med. Ved import kommer ikke forlovelse (ENGA) med i korrekt felt.

Tekst/notater: Ved import/eksport benyttes feil format ved linjeskift. (CONC/CONT). Stedsnavn ved yrkeshendelse kommer ikke med ved import.

Dato: Programmet importerer/eksporterer alle datoer ihht GEDCOM korrekt, men viser ikke "romslighet" ved import i tolkningen slik datoer i GEDCOM med moderatorene CA og BETWEEN mister moderasjonskode.

Utvalg tegnssett: Programmet lar deg kun velge UNICODE eller ANSI ved eksport. Ikke ANSEL som er GEDCOM standard.

Import uten GEDCOM: Programmet har ikke noen alternativ til GEDCOM ved import.

Loggbok import: Programmet lager en loggbok, men den lar seg ikke åpne. Dessuten er det ikke noen mulighet for å påvirke hvilke variabler som skal til hvilke hendelser ved import.

HEREDIS er betydelig bedre enn de forannevnte program, men er på et punkt så mangelfullt at det er riktig å gi en advarsel mot bruk av programmet. Dette er tatt opp med Heredis. De erkjenner problemene, men peker fremover mot en ny, betydelig oppgradering som også vil rette opp disse alvorlige feilene.

Heredis er et program man bør vente med å anskaffe.

Kilder importeres i praksis ikke. Kildedetaljer, forfatter og kvalitetsindikatorer mangler fullstendig.

Navn/personer. Alternative navn på personer importeres ikke.

Hendelser: Ved eksport oppgis flere komma (,,,) enn GEDCOM tilsier

Relasjoner: Ved eksport/import håndteres adopsjoner feil.

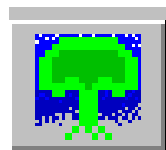
Dato: Programmet importerer ikke dato knyttet til yrke.

Utvalg personer/hendelser: Programmet har relativt dårlige utvalgsmuligheter for personer og hendelser ved eksport.

Import uten GEDCOM: Programmet har ikke noen alternativ til GEDCOM ved import.

Loggbok import: Programmet lager ikke loggbok, og viser dermed ikke hva som mangler etter import.

Kontroll import: Programmet gir ikke bruker mulighet til å unngå at import legger seg inn i samme database som er åpen.

DISGEN er meget variabel mhp. GEDCOM eksport/import og innhold, men gir bruker en del hjelp/støtte i prosessen. Spesielt eksporten er kritisk dårlig, da ingen tekstnoter knyttet til hendelser kommer med. Import

ødelegger alle lengre tekst- noter og innlagte linjeskift.

Problemene har vært kjent for DISGEN utvikler lenge, og brukere bør ta kontakt med norsk fadder for å legge press på de som utvikler programmet. Jeg kan ikke anbefale at anskaffelse av programmet før slike alvorlige feil er rettet opp.

Kilder: Ved import kommer ikke alle hovedkildevariabler i korrekt felt, kvalitetsindikator kommer ikke med og er heller ikke markert som utelatt i importlogg, flere kilder pr hendelse kommer ikke med og er heller ikke markert i importlogg

Navn/personer: Navnevarianter importeres ikke.

Hendelser: Eksporterer konfirmasjon (CONF) og BAPM (Dåp) via EVEN/TYPE i stedet for GEDCOM standard "tags".

Relasjoner: Adopsjonsforhold eksporteres ikke og forlovelse eksporteres via EVEN/TYPE. Importen mangler adopsjon, forlovelse i kombinasjon med ekteskap kommer ikke med og egendefinerte hendelser (EVEN/TYPE) kommer ikke komplett med.

Tekst/notater: Ved import støtter programmet ikke GEDCOM linjeskift (CONC/CONT) og lange linjer/tek-

ster ødelegges/avkortes. Importerte hendelses noter legges i "Fotnot" med påtvunget innledende "Not:"

Ved eksport kommer ikke notat/tekst med for noen hendelse, selv ikke importen i "Fotnot". Det er mulig å legge inn tekst i feltet "Biografi" knyttet til personen. Informasjon lagt inn her eksporteres korrekt.

Dato: Programmet importerer/eksporterer alle datoer ihht GEDCOM korrekt, men viser ikke "romslighet" ved import i tolkningen slik datoer i GEDCOM med moderatoren CA og BETWEEN.

Import uten GEDCOM: Programmet har ikke noe alternativ til GEDCOM ved import.

Loggbok import: Loggbok gir ikke komplett liste over mangler.

BEST resultat/støtte ved eksport/import

Etter å ha vist hvilke program som bør unngås når det gjelder import/eksport, vises nå de program, i prioritert rekkefølge, som gir bruker best resultat/støtte ved eksport/import.

	TMG			CFT			PAF			Legacy		
	Eksp.	Imp.	Tot.	Eksp.	Imp.	Tot.	Eksp.	Imp.	Tot.	Eksp.	Imp.	Tot.
Kilder	100	100	100	100	80	90	100	100	100	100	100	100
Navn/personer	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Hendelser	100	80	90	100	80	90	100	100	100	80	80	80
Relasjoner	80	60	70	100	80	90	100	100	100	80	80	80
Tekst/notater	80	100	90	100	60	80	100	100	100	100	100	100
ÆØÅ	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Dato	80	100	90	100	80	90	80	80	80	0	100	50
GEDCOM innhold total	91	91	91	100	83	91	97	97	97	80	94	87
Utvalg personer	80			100			100			80		
Utvalg hendelser	100			100			100			100		
Utvalg tegnsett	80			100			100			80		
Import uten GEDCOM		100			0			0			20	
Loggbok import		80			40			60			80	
Kontroll import		100			100			0			100	
Hjelp total	87	93	90	100	47	73	100	20	60	87	67	77
Gedcom og hjelp total	90	92	91	100	72	86	98	74	86	82	86	84

THE MASTER GENEALOGIST (TMG) totalt sett det mest komplette programmet når det gjelder import/eksport av slektsinformasjon.

Selv om programmet har mangler på GEDCOM innhold kompenseres dette ved at hjelpe/støttefunksjoner er godt tilrettelagt. TMG er alene om å ha et omfattende grensesnitt mot de mest brukte slektsprogram, som muliggjør direkte import uten å gå via GEDCOM. Enkelte brukere med store databaser (> 100.000 personer) har rapportert at TMG bruker svært lang tid ved import/eksport.

Hendelser: Ved import importeres egendefinerte hendelser (EVEN/TYPE) til en diverse-hendelse. Her burde det være tittelen til EVEN/TYPE hendelsen som ble etablert som ny hendelse, eller en mulighet til å velge hvilken forhåndsdefinert hendelse i TMG EVEN/TYPE hendelsen styres til.

Relasjoner: Ved eksport/import håndteres adopsjoner feil. Egendefinerte hendelser kommer ikke direkte inn (EVEN/TYPE), men havner i en diverse-hendelse.

Tekst/notat: Programmet utnytter ikke linjeskift-mulighetene i GEDCOM (CONC/CONT) korrekt ved eksport.

Dato: Programmet eksporterer datomoderator "mellom" som BETWEEN. Det skulle vært BET.

Loggbok import: Programmet varsler ikke at unormale datofelt ("1.2. 1970") oversettes til internt TMG datoformat.

CUMBERLAND FAMILYTREE (CFT) er totalt sett et meget komplett

program når det gjelder import/eksport av slektsinformasjon. Programmet har i testen 100% når det gjelder eksport, som er et meget sterkt resultat. Når det gjelder import er det noen små-feil.

Kilder: Importeres uten kvalitetsindikator.

Hendelser: Egendefinerte hendelser knyttet til enkeltpersoner (EVEN/TYPE) importeres korrekt, men tittelen på hendelsen avkortes til 4 bokstaver.

Relasjoner: Egendefinerte hendelser knyttet til parforhold (EVEN/TYPE) importeres korrekt, men tittelen på hendelsen avkortes til 4 bokstaver. ("Samboere" blir til "Samb")

Tekst/notat: Programmet kutter linjer etter 240 karakterer. Det betyr at tekst med lange avsnitt uten linjeskift ikke importeres komplett. Dette er for så vidt en alvorlig feil som burde rettes opp!

Dato: Programmet importerer/eksporterer alle datoer ihht GEDCOM korrekt, men viser ikke "romslighet" ved import i tolkningen slik datoer i GEDCOM med moderatorene CA og BETWEEN mister moderasjonskode.

Import uten GEDCOM: Programmet har ikke noen alternativ til GEDCOM ved import.

Loggbok import: Programmet har ingen forhåndsvisning/korreksjonsmulighet ved import, og har ingen informasjon om import av "unormale" datoer.

PERSONAL ANCESTRAL FILE (PAF) er totalt sett et meget komplette program når det gjelder import/eksport av slektsinformasjon. Programmet scorer høyest når det gjelder selve

GEDCOM import/eksport innholdet. **Dato:** Programmet importerer/eksporterer datomoderator "mellom" feil. Ved import utelates BET. Ved eksport benyttes "from".

Import uten GEDCOM: Programmet har ikke noen alternativ til GEDCOM ved import.

Loggbok import: Programmet varsler ikke at hendelsesnoter slås sammen til en personnote.

Kontroll import: Programmet gir ikke bruker mulighet til å unngå at import legger seg inn i samme database som er åpen, og varsler ikke om import av "unormale" datoer.

LEGACY er totalt sett også et relativt komplette program når det gjelder import/eksport av slektsinformasjon, men har en betydelig feil ved eksport av datoer. Programmet scorer høyt på hjelp/støtte i selve import/eksportprosessen.

Hendelser: Yrkeshendelsen (OCCU) gjøres om til en egendefinert hendelse (EVEN/TYPE) ved eksport. Ved import tas ikke tekst med i en feildefinert hendelse.

Relasjoner: Adopsjonsforhold eksporterer/importeres feil.

Dato: Programmet eksporterer ikke datoer/datomoderatorer ihht GEDCOM standard. Månednavn angis med små bokstaver. Dette er en alvorlig feil, med "såpass systematisk" at den lar seg korrigerer i en tekstbehandler. En bør også kunne forvente at andre program har en så "romslig" importrutine at dette ikke nødvendigvis betyr noe.

Import uten GEDCOM: Programmet har et alternativ til GEDCOM ved import, og tillater import direkte fra PAF.

Loggbok import: Programmet varsler ikke om import av "unormale" datoer.

	FTM			FO			Reunion			Embla		
	Eksp.	Imp.	Tot.	Eksp.	Imp.	Tot.	Eksp.	Imp.	Tot.	Eksp.	Imp.	Tot.
Kilder	100	80	90	100	100	100	80	80	80	100	100	100
Navn/personer	100	100	100	100	60	80	100	80	90	100	100	100
Hendelser	100	100	100	100	100	100	100	60	80	100	100	100
Relasjoner	80	80	80	100	80	90	60	60	60	80	80	80
Tekst/notater	100	100	100	100	100	100	80	60	70	100	80	90
ÆØÅ	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Dato	20	20	20	100	100	100	100	80	90	100	100	100
GEDCOM innhold total	86	83	84	100	91	96	89	74	81	97	94	96

Utvalg personer	60			80			80			0		
Utvalg hendelser	100			0			100			0		
Utvalg tegnsett	100			20			100			100		
Import uten GEDCOM		20			20			0			0	
Loggbok import		60			40			80			40	
Kontroll import		100			100			100			100	
Hjelp total	87	60	73	33	53	43	93	60	77	33	47	40
Gedcom og hjelp total	86	76	81	80	80	80	90	70	80	78	80	79

FAMILY TREE MAKER (FTM) (norsk versjon) er totalt sett også et relativt komplette program når det gjelder import/eksport av slektsinformasjon, men har (norsk versjon av programmet) en betydelig feil vedr. både eksport og import av datoer. Programmet scorer høyt på hjelp/støtte i selve import/eksportprosessen.

Kilder: En del av hovedkilden (ABBR) legges i et diversefelt ved import.

Relasjoner: Adopsjonsforhold eksporteres/importeres feil.

Dato: Programmet eksporterer/importerer ikke datomoderatorer ihht GEDCOM standard. Dette er en alvorlig feil som norsk "importør/oversetter" har vært kjent med siden mai 2002.

Import uten GEDCOM: Programmet har et alternativ til GEDCOM ved import, og tillater import direkte fra PAF.

Loggbok import: Programmet varsler ikke om import av "unormale" datoer.

FAMILY ORIGINS (FO) er totalt sett også et relativt komplette program når det gjelder import/eksport av slektsinformasjon, men har en scorer ikke så mye på hjelp/støtte i selve import/eksportprosessen. Programmet scorer 100% på eksport. Programmet vil ikke utvikles videre ut over versjon 10. FormalSoft jobber med en direkte etterfølger til Family Origins kalt "RootsMagic".

Navn/personer: Alternative navn importeres ikke.

Relasjoner: Adopsjonsforhold importeres feil.

Utvalg hendelser/tegnsett er begrenset ved eksport.

Import uten GEDCOM: Programmet har et alternativ til GEDCOM ved import, og tillater import direkte fra PAF.

Loggbok import: Programmet har ingen forhåndsvisning/korreksjonsmulighet ved import og varsler ikke om import av "unormale" datoer.

REUNION har totalt sett noen småfeil både mhp eksport og import.

Kilder: Ved eksport legges kildetaljer ut med "TEXT". Det skulle vært "PAGE". Ved import legges kvalitetsindikator inn i feil felt.

Navn/personer: Alternative navn importeres feil.

Relasjoner: Adopsjonsforhold importeres/eksporteres feil. Egendefinerte hendelser (EVEN/TYPE) håndteres feil både ved import og eksport mhp tittel/tekst knyttet til hendelsen.

Tekst/notater: Linjeskift (CONC/CONT) blir håndtert feil både ved import og eksport. Formatet/teksten ødelegges ved import og eksporten skjemmes av nivåfeil (2 i stedet for 3).

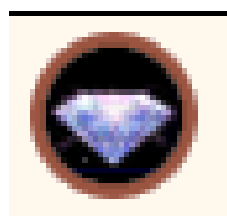
Dato: Programmet importerer datomoderatoren ikke "mellom – og" (BET – AND).

Import uten GEDCOM: Programmet har ikke noe alternativ til GEDCOM ved import.

Loggbok import: Varsler ikke om import av "unormale" datoer.

	MIS			BK		
	Eksp.	Imp.	Tot.	Eksp.	Imp.	Tot.
Kilder	100	80	90	100	100	100
Navn/personer	100	60	80	40	100	70
Hendelser	100	60	80	100	100	100
Relasjoner	100	80	90	100	80	90
Tekst/notater	80	100	90	100	80	90
ÆØÅ	100	100	100	100	100	100
Dato	100	60	80	80	100	90
GEDCOM innhold total	97	77	87	89	94	91

Utvalg personer	80			0		
Utvalg hendelser	0			0		
Utvalg tegnsett	80			80		
Import uten GEDCOM		0			0	
Loggbok import		80			40	
Kontroll import		100			100	
Hjelp total	53	60	57	27	47	37
Gedcom og hjelp total	84	72	78	70	80	75

EMBLA FAMILIE & SLEKT (EMBLA) har en meget god GEDCOM import/eksport mhp innhold, men gir ikke bruker mye hjelp/støtte i prosessen

Relasjoner: Egendefinerte hendelser (EVEN/TYPE) eksporteres/eksporteres uten tittel på hendelsen.

Tekst/notater: Stedsnavn til yrkestittel kommer ikke med ved import.

Utvalg hendelser/tegnsett er begrenset ved eksport.

Import uten GEDCOM: Programmet har ikke noe alternativ til GEDCOM ved import.

Loggbok import: Programmet har ingen forhåndsvisning/korreksjonsmulighet ved import og varsler ikke om import av "unormale" datoer.

MIN SLÄKT (MIS) har en god GEDCOM eksport mhp innhold. Importen er også god, men pga manglende underliggende programfunksjonalitet taper programmet her.

Kilder: Importerer ikke mer enn 1 kildehenvisning pr hendelse. Skyldes at programmet ikke håndterer mer enn en kilde pr. hendelse.

Navn/personer: Importerer ikke alternative navn. Skyldes at programmet ikke håndterer mer enn 1 navn pr. person.

Hendelser: Importerer ikke mer enn 1 versjon av hver hendelse. Skyldes at programmet ikke håndterer mer enn en kilde pr. hendelse. Importerer ikke BAPM, kun CHR.

Relasjoner: Adopsjonsforhold importeres ikke.

Dato: Importerer ikke dato knyttet til yrke. Programmet importerer/eksporterer alle datoer ihht GEDCOM korrekt, men viser ikke "romslighet" ved import i tolkningen slik datoer i GED-

COM med moderatoren CA og datoen 1.2.1971.

Utvalg hendelser/tegnsett er noe begrenset ved eksport.

Import uten GEDCOM: Programmet har ikke noe alternativ til GEDCOM ved import.

Loggbok import: Programmet varsler ikke om import av "unormale" datoer.

BROTHERS KEEPER (BK) har en god GEDCOM eksport/import mhp innhold, men gir ikke bruker mye hjelp/støtte i prosessen på de valgte kriteriene sammenlignet med andre.

Navn/personer: Navnevarianter tas ikke med ihht GEDCOM standard ved overføring til andre program. Etternavnsmarkering mangler på navnevarianter.

Relasjoner: Adopsjonsforhold importeres ikke.

Tekst/notater: Stedsnavn kommer ikke med ved import av yrkeshendelse.

Dato: Dersom du bruker "ca" i tilknytning til dato (datomoderator) eksporteres dette som "CIR" i GEDCOM. Dette er feil og er grunnlaget for trekk i poeng.

"Unormale" datoer med format "1.2.1970" importeres som tekst og omformes dermed ikke til internt BK dato format. BK gjør det samme med datoer av typen "1. pinsedag"

Utvalg personer/hendelser er svært begrenset ved eksport.

Import uten GEDCOM: Programmet har ikke noe alternativ til GEDCOM ved import.

Loggbok import: Programmet har ingen forhåndsvisning/korreksjonsmulighet ved import. Loggbok gir upresis/mangelfull angivelse av feil/mangler ved importen.

Boye Banden huserede på Fyn i 1850'erne - 59 personer blev dømt

Af Leif Sepstrup

Munkgårdsvænget 29
7400 Herning
Tlf. 97 16 82 80
sepstrup@familie.tdcadsl.dk

I en længere periode omkring 1850 blev det vestlige Fyn, især Vends og Baag Herreder, hærget af indbrud, røverier og brandstiftelser. De lokale myndigheder kunne, eller evnede ikke at sætte en stopper for ulovlighederne.

Hovedmanden i foretagendet Jens Henrich Boye havde sammen med et par andre fast tilholdssted ved Barring Vig, nordøst for Middelfart. Herfra blev mange af tyvekosterne sejlet til

Jylland og afsat som hælervarer.

Den 11. oktober 1853 blev Niels Hansen i Broendehus i Balslev sogn overfaldet. Han døde som følge af sine kvæstelser. I 1854 blev Jens Henrich Boye anholdt og tilstod mordet; her- efter rullede sagen.

Der blev i foråret og sommeren 1854 anholdt mange personer, som var med i det netværk, som stod bag de mange tyverier m.m. Samlet set er

disse personer gået over i historien som "Boye Banden".

Den 21. august 1855 blev der i Assens afsagt dom over 59 personer. 4 af disse blev dødsdømt, 2 af dommene blev siden fuldbyrdet.

På sporet af Boye Banden

Min mand og jeg har i ca. 4 år slægtsforsknet i hans familie og er kommet et pænt stykke vej med hans mormor fra Viborg, hans morfar fra Sverige og hans farfar fra Ballerup, men farmor fra Fyn gav os mange problemer.

Farmor fra Fyn

Marie Jensine Jensen blev født i Frøbjerg/Orte den 5. juli 1882, som datter af ugifte Ane Jensen. Hun voksede op hos sine bedsteforældre Jens Christiansen og Ane Marie Sophie Nielsdatter. I 1915 den 12. august blev hun i Trinitatis kirke i København gift med Johannes Edvard Nielsen fra Ballerup.

De havde i forvejen sammen en datter Astrid Eleonora Jensine Nielsen og fik i 1916 Villy Ejner Rudolf Nielsen – min mands far. Så langt så godt! Men, hvordan er Marie dog kommet til København, og hvorfor?

Først på Stadsarkivet

Vi startede på Stadsarkivet i København og ledte i Politiets Registerblade og fandt da også ud af, at hun var kommet til byen fra Sct. Jørgensbjerg (Roskilde) den 13. marts 1909, men

efter at have ledt og ledt overalt i Roskilde, måtte vi dog give fortabt.

Hun stod ingen steder. Hvad gør en klog "mand" så? Alt det, vi skulle lede i, var på Landsarkivet i Odense, altså måtte vi ty til betalt arbejde.

Hjælp på Landsarkivet

På Landsarkivet blev jeg henvist til Jytte Skaaning, som udførte slægtsforskning.

Jeg kontaktede hende og forlagde hende sagen og sagde, at hun skulle bare finde ud af alt, hvad hun kunne i øvrigt om familien. Og for resten, sagde jeg, så har jeg på Nettet (Virgo-Fyn) set, at hendes morfar står som stedfar til en Johan Jacobsen, der blev konfirmeret den 4. oktober 1874. Kunne hun ikke lige se, hvad det dog var for noget, for efter mine beregninger var Ane Marie Sophie og Jens gift, da Johan blev "avlet" og kom til verden, så det fattede jeg ikke!

Noget sjovt

Nogle dage senere ringede Jytte Skaaning tilbage og sagde, at hun havde set noget "sjovt" i kirkebogen og ville

Af Ulla Andersson

høre, om hun skulle gå videre med det?

Det "sjove" var, at der ved Johans dåb/fødsel stod under anmærkninger: *Moderens ægtemand har i flere år hensiddet i Horsens Tugthus!*

Videre forløb

Selvfølgelig skulle hun gå videre. Hvad mon han havde bedrevet? Flere år? Det kunne da ikke bare være et lille tyveri, selvom de fik hårde straffe dengang? Tankerne hvirvlede rundt.

En efterlysning på viden om tugthusfanger blev lagt ind på Markedspladsen i DIS-FORUM. Hvor fandt man noget om disse personer?

Undersøgelser i Viborg

Leif Sepstrup svarede hurtigt, at han da gerne ville tage til Viborg og se på sagen, da han havde prøvet det før for en anden, der havde samme problem.

Han sendte en lille prøve på, hvordan sådan et "Stamblad" på en tugt-

Stambog fra Horsens Tugthus for fangen Eggert Larsen. De to billeder udgør tilsammen én side i den originale stambog.

husfange kunne se ud. Det lød på navnet Rasmus Christian Rasmussen.

Med i Boyebanden

Jytte Skaaning fra Odense ringede nu tilbage og fortalte, at vores Jens havde været med i en bande, der huserede på Fyn i årene omkring 1850, og at de var temmelig frygtede dengang.

Hovedmanden måtte af med hovedet, og mange fik straffe fra tugthus på livstid til få dage på ”vand og brød”. Der var i alt 59, der blev dømt i denne sag. De hed BOYE BANDEN.

Jytte henviste også til bøger om banden, bl.a. „Boye Banden“ af Jørgen Lindgreen og „Boye og hans bande“ af C.H.Andersen.

Et spændende fund

Vi lånte den sidste på vores bibliotek, og i den var en fortegnelse over alle de dømte i sagen, og gæt engang hvem der stod nævnt lige over vores Jens: Rasmus Christian Rasmussen (ham fra Leif Sepstrups prøve).

Leif fik straks en mail og blev ret overrasket over, at der var en forbindelse der. Han havde i mellemtiden været i Viborg og fundet vores mand og ærgrede sig over, at han først nu fandt ud af, at der var en forbindelse.

Efterkommer i Canada

Han henviste os til en mand i Toronto – Ejvind Vestergaard, som var ”ane” til Rasmus. Vi kontaktede ham, og han blev selvfølgelig også overrasket over, at der var en hel bande, som hans ”ane” havde været med i, men syntes naturligvis også, at det var sjovt – ligesom vi gjorde.

Tilbage til DIS-Forum

Næste skridt var DIS-FORUM igen. Denne gang efterlyste jeg personer, der

Eggert Larsen

Dom **A** 1855 ind. 555 *Kjøbenhavn* Fange **A** 141

ifølge 555 5 *Kjøbenhavn* Dom af *H. S. Sørensen*, 1855 indtatt til Sæfærelse i *Kjøbenhavn* paa 5 Aar.

Dømt i 1ste Instans ved *Just. Råd.* skrevet til Straffesattelen den *29te August 1855*. Straffetiden udløber den *29te August 1863* afgjort p. *29de Aug. 1863*.

Ven Høfdommens Ordf.

Ejendommel.	Etik: <i>H. Sørensen</i>	Fugt: <i>propert</i>	Forsøgtlig eller Standslovt.				
	Lønner: <i>svækket</i>	Bur: <i>rent</i>	Dømt	Aar	Lagt	N.	Ånsættelse
	Øns: <i>Kaa</i>	Sæns: <i>slaa</i>	<i>H. Sørensen, 29. 8. 55</i>				
	Ansigtstegn: <i>slaa</i>	Taler: <i>slaa</i>					
	Bestitels Ejendommel: <i>5 Jern? K.L. 5. 1859</i>						
Fødsel: <i>Leif, 8. Decbr. 1812, Ålborg, N.</i>		Tilførsel stoffer:					
Fødselssted: <i>Id</i>		<i>Ven Sørensen, Hof af Højesteret 29. 8. 55</i>					
Siste Opholdssted: <i>Id</i>							
Særlige: <i>Kjøbenhavn</i>							
Alder: <i>42 Aar</i>							
Religion: <i>Luthersk</i>							
Hus liden: <i>Id</i>							
Er: <i>g. B. bor. 1. Børn, og ægtemand</i>							
Straffetidens ved Afslutning: <i>Id</i>							

Fødselsdato for alle Fanger er indført: *Ved Højesterets Ordf.*

Oplysninger angående Fanger angående Løns:

3 Fanger eller delige: *Id*

Al Klokkertid til: *1. Højesteret, 2. Højesteret, 3. Højesteret, 4. Højesteret, 5. Højesteret, 6. Højesteret, 7. Højesteret, 8. Højesteret, 9. Højesteret, 10. Højesteret, 11. Højesteret, 12. Højesteret, 13. Højesteret, 14. Højesteret, 15. Højesteret, 16. Højesteret, 17. Højesteret, 18. Højesteret, 19. Højesteret, 20. Højesteret, 21. Højesteret, 22. Højesteret, 23. Højesteret, 24. Højesteret, 25. Højesteret, 26. Højesteret, 27. Højesteret, 28. Højesteret, 29. Højesteret, 30. Højesteret, 31. Højesteret, 32. Højesteret, 33. Højesteret, 34. Højesteret, 35. Højesteret, 36. Højesteret, 37. Højesteret, 38. Højesteret, 39. Højesteret, 40. Højesteret, 41. Højesteret, 42. Højesteret, 43. Højesteret, 44. Højesteret, 45. Højesteret, 46. Højesteret, 47. Højesteret, 48. Højesteret, 49. Højesteret, 50. Højesteret, 51. Højesteret, 52. Højesteret, 53. Højesteret, 54. Højesteret, 55. Højesteret, 56. Højesteret, 57. Højesteret, 58. Højesteret, 59. Højesteret, 60. Højesteret, 61. Højesteret, 62. Højesteret, 63. Højesteret, 64. Højesteret, 65. Højesteret, 66. Højesteret, 67. Højesteret, 68. Højesteret, 69. Højesteret, 70. Højesteret, 71. Højesteret, 72. Højesteret, 73. Højesteret, 74. Højesteret, 75. Højesteret, 76. Højesteret, 77. Højesteret, 78. Højesteret, 79. Højesteret, 80. Højesteret, 81. Højesteret, 82. Højesteret, 83. Højesteret, 84. Højesteret, 85. Højesteret, 86. Højesteret, 87. Højesteret, 88. Højesteret, 89. Højesteret, 90. Højesteret, 91. Højesteret, 92. Højesteret, 93. Højesteret, 94. Højesteret, 95. Højesteret, 96. Højesteret, 97. Højesteret, 98. Højesteret, 99. Højesteret, 100. Højesteret.*

Oplysning	Borstat.			Stamt. paa Løns for Dømtid	Oplysning angående Fanger angående Løns:				Vært i Sygdom.		Anmærkning
	Datum	Formaat	Stad.		Dømt	Delik	Dømt	Rest	Dømt	Sygdom	
				55	1855	2. 20	2. 20	2. 20	2. 20	2. 20	
				55	1855	2. 20	2. 20	2. 20	2. 20	2. 20	
				55	1855	2. 20	2. 20	2. 20	2. 20	2. 20	

havde forbindelse til personer i Boye Banden eller vidste noget om denne bande. Det kunne være morsomt at finde ud af, hvor i verden anerne til ”bandemedlemmerne” befandt sig og få flere oplysninger om banden.

Der var stor respons på indlægget, og derved fandt Lykke Jørgensen på Fyn sin ane Rasmus Christian Rasmussen, ligesom Dorrit Møller også fik rede på sine.

Hjemmeside om Boye Banden

Nu fik Leif Sepstrup den idé at lave en hjemmeside om Boye Banden. Den findes på: www.sitecenter.dk/sepstrup/boyebanden.

Alle de dømte kan ses på hjemmesiden. Her er de opført med navn og fødselsdata, evt. navne på forældre, navn på ægtefælle og deres fælles bopæl, og hvilken straf de fik.

Under de enkelte personer er der

link til klip fra forhør, og for manges vedkommende er der ligeledes link til dokumenter fra sagen.

Boye Banden 2003

Boye Banden 2003 er en kreds af personer, som ved et tilfælde har fundet sammen. Vi ser det som vores opgave at udbrede kendskabet til et spæn-

dende emne inden for slægtsforskning.

En dag i juli 2003 mødtes vi på Landsarkivet i Odense til en lille kom-sammen, hvor vi så, hvad der var fun-det, og fik et indtryk af, hvad der var at finde rundt omkring.

Det var en ganske fornøjelig dag, som dog var alt for kort.

Første skridt i et stort projekt

Det første skridt er taget til et stort projekt. Forhåbentlig vil rigtig mange benytte sig af oplysninger og henvisninger på hjemmesiden.

Hvis vi er rigtig heldige, kan vi her-ved knytte forbindelse mellem endnu flere af de mange efterkommere af "Boye Banden".

Ny arkivlov

Af Erik Kann

Den 1. juli 2003 trådte den nye arkivlov i kraft.

Arkivloven regulerer og regelsætter forholdene for det offentlige arkiv-væsen i Danmark, og sammen med til-hørende bekendtgørelse og cirkulærer fastsætter den regler om afleveringer, adgangsbestemmelser, kassationer mm.

Navnet på loven er nyt. Den hidti-dige lov bar den lidet mundrette beteg-nelse "Lov om offentlige arkiver m.v.". Nu er betegnelsen slet og ret "Arkivloven". Det er ikke meningen, at der her skal foretages en minutios gennemgang af den nye lovs bestem-melser. Blot nogle få, meget centrale ændringer.

Enklere adgang

For det første medfører loven en række væsentlige ændringer for kommunalt skabte arkivalier. Selvom man umid-delbart vil opfatte kommuner som en offentlig myndighed, har den hidtidige arkivlovgivning rummet forskellige regler for statslige og kommunale ar-kivalier.

Den nye arkivlov betyder ensret-ning af bestemmelserne for de to grup-per af arkivalier. Samlet kan man sige, at de nye bestemmelser vil betyde en enklere adgang til kommunalt skabte arkivalier.

For det andet medfører loven ænd-ringer (lempelser) i reglerne for ad-

gang til arkivalier. Det er lovens Ka-pitel 6 om tilgængelighed til offent-lige arkivalier, der rummer de rele-vante bestemmelser.

Lovens § 22

§ 22. Arkivenheder, der er skabt el-ler tilvejebragt af den offentlige for-valtning og domstolene, og som er af-leveret til offentligt arkiv, er tilgæn-gelige, når arkivenhederne er 20 år gamle, jf. dog §§ 23-28.

Bestemmelsen er en lempelse af de hidtidige regler, hvor adgangsgrænsen var 30 år.

Lovens § 23

§ 23. Arkivenheder, som indeholder oplysninger om enkeltpersoners pri-vate, herunder økonomiske, forhold, er tilgængelige, når de er 75 år gamle.

§ 24. Arkivenheder, som omfatter sa-ger inden for strafferetsplejen, er til-gængelige, når de er 75 år gamle.

Bestemmelsen er en lempelse af de hidtidige regler, hvor adgangsgrænsen var 80 år. Typiske sagstyper fra denne gruppe er skilsmisssager, adoptions-sager, faderskabssager. Vigtigt er også at understrege, at folketællingen 1925

efter de nye regler nu er frit tilgænge-lig uden særlig tilladelse.

Lovens § 28

§ 28. Folkekirkens og de anerkendte trossamfunds ministerialbøger, søn-derjyske personregistre og borgerlige ægteskabsbøger, som er afleveret til Statens Arkiver, er tilgængelige, når de er 50 år gamle.

Stk. 2. Døds- og begravelsesregistre, som er afleveret til Statens Arkiver, er tilgængelige, når de er 10 år gam-le.

Bestemmelserne er uændrede i for-hold til de hidtil gældende.

Flere informationer

Det anbefales at aflægge Statens Arki-vers hjemmeside et besøg www.sa.dk

Det officielle materiale vedr. lovens tilblivelse, forarbejder, betænkninger mm., kan læses på Folketingets hjem-meside www.ft.dk

Forhåbentlig bliver ændringerne til glæde og gavn for såvel brugerne af arkiverne som arkivernes personale.

KALENDEREN

Humblebæk

Torsdag den 16. oktober 2003
kl. 10.00 til 18.00

Kildeindtastning

Der afholdes et indtastningskursus på Langebjergskolen, Langebjergvej 401, 3050 Humlebæk, torsdag d. 16. oktober.

Gennemgang af kildeindtastningsprogrammet (WinKip) samt lejlighed til at arbejde med selvvalgte kilder og til i fællesskab at diskutere de problemer, der er med læsning og fortolkning.

Underviser: Hans Martin Laustsen. Man er velkommen til at medbringe sin egen computer, hvor programmerne vil blive lagt ind.

Pris for frokost: 35 kr.

Tilmeldingsfrist:

Fredag den 10. oktober til
Ann Christensen, annch@ofir.dk

Bornholm

Lørdag den 1. november 2003
kl. 10:00-16:30

Spændende møde

DIS har i tæt samarbejde med Bornholms Slægts- og Lokalhistoriske forening planlagt et stort arrangement på Bornholms Centralbibliotek i Rønne.

Der vil blive spændende foredrag, orientering om arbejdet i DIS og i BSLF og sidst men ikke mindst fremvisning af tre af de helt centrale slægtsforskningsprogrammer på markedet pt:

Brothers Keeper
Ancestral Quest
Family Tree Maker

Nærmere oplysning om mødet ved henvendelse til:

Hans Ressel (Bornholms Slægts- og lokalhistoriske forening)
Tlf. 56 95 81 82 ressel@adslhome.dk
eller Erik Kann, (DIS-Danmark)
Tlf. 45 85 18 02 dek@mobilixnet.dk

Humblebæk

Søndag den 2. november 2003
Kl. 9.00-12.30/ Kl. 13.00-17.00

Brothers Keeper 6

To kurser på Langebjergskolen, Langebjergvej 401, 3050 Humlebæk. Ved: Chris Gade Oxholm Sørensen.

Om formiddagen præsenteres programmet med de nye funktioner. Medbring egne data til at arbejde med på en diskette. Om eftermiddagen kan den lidt mere øvede bruger lære programmet bedre at kende blandt andet udskrivningsmuligheder mm.

De, som har meldt sig på det første kursus, kan sagtens deltage om eftermiddagen. Også her kan egne data medbringes på diskette.

Der vil være mulighed for at købe programmet samt den danske manual. Læs på www.brotherskeeper.dk

Tilmelding nødvendig senest den 26. oktober til Ann Christensen, annch@ofir.dk

LÆSEKREDSSEN

Finske tidsskrifter. Læst af Marja-Leena Sørensen og Erik Thorsø Sørensen, erik.thorso@stofanet.dkf

Genos nr. 2, 2003, årgang 74

Er en slægtsbog et katalog? Artikel på finsk og referat på svensk af P.T. Kuusiluoma.

Landsretten i Åbo som kilde i personhistorisk forskning. Artikel af cand. mag. Taina Vartiainen.

Ejerforhold og slægtskab af Vesuna herregård. Artikel på finsk af

Tapio Vähäkangas. Vedr. 1400-1500-tallet.

Nyt kendskab til kildematerialer i russiske arkiver. Meddelelse af Tapio Hämynen. Se evt.:
www.utu.fi/agricola/inst/petros/ og
www.joensuu.fi/historia/oblast/index.html.

Oplysninger om slægtskab i 1600-tallets beboere i Åbo. På finsk af Veli-Pekka Toropainen.

Finlands Genealogiske Samfunds årsberetning 2001.

Slægtsforskerens boghandel:
www.genealogia.fi

Sukutiето nr. 2 2003, årgang 20

Genealogiska Samfundets bibliotek er uerstattelig værdifuld. Leder af Pentti Vuorinen.

Tidsrejser i Valamo kloster. Artikel af Vuokko Pärssinen-Tainio om slægtsforskerdage i Heinävesi.

Hjem i Karelien. Artikel af Kirsti Kuutti om tre landsbyer i Suojärvi

sogn fra middelalderen til vinterkrigen år 1939.

Syndige kvinder eller ofre af omstændigheder. Artikel af Tiina Mietinen om kvinder med børn født uden for ægteskab i Hauho i 1700-1800 tallet.

Obs! Præsten har ofte noteret disse kvinder i kirkebøger som ”qp” qvinns-person uden at nævne deres slægts-

forhold. Dette har forvirret slægtsforskere, da disse noteringer giver indtryk af, at kvinderne har været uden familie eller udstødt af familien. Dette uanset, at kvinden f.eks har været en gårdmandsdatter.

Bøger: En omfattende indledning til sygdommes historie skrevet af dok.med. Heikki S. Vuorinen.

DISKULOGEN august 2003

Af H.E. Bjørklund, he.bjorklund@get2net.dk

I dette nummer af Diskulogen kan man bl.a. stifte bekendtskab med følgende emner

Tidsgeografi

Er man til slægtsbøger, så er tidsgeografi måske sagen; hvor langt flyttede man fra hjemmet, hvornår skete det og med hvilke mennesker havde man kontakt?

I eftersøgningen af sine rødder vil man jo gerne identificere og finde gårde og steder, hvor ens aner og slægtninge fødtes, levede og døde. Via bl.a. kirkebøgerne har vi mulighed for at finde de steder, hvor personerne har været indskrevne og besøgt.

Men der findes også andre vigtige pladser og personer, som ofte har en afgørende indvirkning på de forskellige livsvilkår, som for eksempel de skoler man gik i og de forskellige lærere man har haft, hvor arbejdspladsen lå, og hvem der var arbejdsgiver.

Det kan have været kirken, man besøgte eller sognepræsten, som måske kendte en eller måske hele familien, butikkerne og markedspladserne, hvor man plejede at købe sin mad og andre fornødenheder med deres købmænd og handlere.

Det kan også være andre pladser som vore slægtninge har besøgt som studenter, arbejdere, turister, militærer, opdagelsesrejsende med mere.

En begyndelse til en tidsgeografi kan være at man bladrer i Sveriges nationalatlas, som nok findes på ethvert svensk bibliotek – og nok på en del danske.

Dette atlas indeholder mange interessante artikler, hvor kort blandt andet anvendes for at illustrere befolkningens spredning og bevægelsesmønster i både tid og rum. Man kan for eksempel se på artiklen om ”Tillvarons omvandling” i bindet om ”Arbete och fritid”. Her går man ned og studerer populationers og enkelt individers måde at optræde på gennem dagens timer og anvender ”daglige livslinier” for at tydeliggøre forløbet.

Så langt har vi slægtsforskere dog ikke ambitioner om at gå – sådanne kilder har vi overhovedet ikke. Men i vore levnedbeskrivelser dukker hændelser og personer op, som giver os værdifuld information, og så er det vigtigt at kunne tydeliggøre disse informationer i forholdet til den da gældende boplads.

Ved at søge og finde sammenhængen mellem personer med tilknytning til sted og tidspunkt eller eventuelt inden for et interval, kan man også identificere personer, som på en eller anden måde kan have påvirket hinanden, uden at der er tale om et slægtsforhold.

Historiske kort

Slægtsforskning leder ofte til en fordybelse i hjemstavns- og byforskning, dombøger, kort mm. Kortlægningen af det svenske samfund påbegyndtes i Härnösand-området af Andreas Ureus på 1620-tallet.

I 1828 startede den svenske landmålerinstitution, og formålet med opmålingen dengang kom til at være grundlag for beskatningen til finansiering af de forskellige krige.

Under 1600- 1700-tallet opmålte man veje, og post- og gæstgivervirksomheder systematiseres. Under 1750- 1800-tallet dokumenteres storskifterne og under 1800- 1827 de enkelte skifter. Efter 1828 sker samlede skifter af en kombination af begge typer skifter.

I landmålerhandlingerne findes oplysninger om; - hvor folk boede og om de var bønder eller torpere; - hvordan vejsystemet var opbygget; - beskrivelse af bygninger; - forekomsten af savmøller, møllerier, kvægmarkeder; - bomærker og signaturer som underskrift på dokumenter; - desuden oplysninger om opdeling af hjem, udstykninger og udstykninger, som førte til bydannelser.

Storskifterne indeholder; - ejerfigurer (bønder, torpere,); - hævdsfortegnelser, som gjaldt før skiftet; - opdelingsfortegnelser, som gælder efter

skiftet. TIPS: Søg husene og se efter hvem, som boede hvor. Observer at ikke alle af de normalt 30-40 huse på en gård indgår i beskrivelsen. Vurderingslængder angiver husenes størrelse, højde, tagbelægning, vægge mm.

Disse typer af landmåleropgaver findes i original i Gävle og betragtes som renoveringseksempler. De håndteres gennem et EU-projekt Digital Historical Maps (DHM).

Yderligere information kan findes på www.dhm.lm.se

Yderligere information om DHM-projektets fremskridt og udbud af kort kan findes på www.lantmateriet.se – vælg ”Historiska kartor” og for at se de forskellige kort, trykker du på kortbilledet med teksten ”Velkommen til Historiske kort”.

Generalstabskort (oprindelige)

Topografiske hærekort over Sverige begyndte fra 1827 og udgaves fra 1874. De blev rigsdækkende fra 1923. Kortene blev rettede frem til 1971. Digitalt trykte kort kan købes for mellem 200-500 SEK.

Härradsekonomiska kartan

Blev fremstillet i en længere tidsperiode mellem 1859 og 1934. Indhold, kvalitet og måde skifter. 1600 kort vil blive tilbudt fra DVD.

Digitaliserede Sockenkartor

Sockenkartor findes fra 2 perioder, nemlig fra slutningen af 1600-tallet til begyndelsen af 1700-tallet samt fra tiden mellem 1845-1859. Det er kortene fra den sidste periode, der er blevet digitaliseret.

Øvrige kort på nettet

De øvrige kort, som findes på nettet er:

- Läns- og landskabskartor 1745-1843 med socnar och hära
- Generalkartor, blandede oversigtskort i mindre skala fra 1696 til 1792
- Jordeböcker 1630-1650 som udgør kortlægningen af i første hånd krono- og skattehemman
- Lantmäterikartor med blandt andet storskiftes- og laga skifteskartor samlede igennem 350 år.
- Stadskartor fra 1630-tallet til 1974

- Vägkartor fra 1731 til 1742, som blev taget fra kort- og planlægning af samfærdsel og postgang for militære behov.

Chart Write er et svensk programudviklingsfirma, der har specialiseret sig i tilpasning, som sammenlægger geografi (kort, tegninger, positionsdata) med anden information.

Firmaet lancerer et gratis program Ninox Map Viewer, med hvilket man kan se og vise mange typer af forskellige digitale kort, både vektorkort og kortbilleder i forskellige formater.

Kortene hentes på: www.lantmateriet.se og programmet kan hentes på www.chartwrite.se

Gode links om kort

- www.microscan.nu
- www.genline.se
- www.dis.se/disbytt
- www.ddss.nu
- www.familysearch.org
- www.genealogi.se
- www.genealogi.net
- www.google.com

Slekt og Data Nr. 2, 2003 (Norge)

Mogens Fischer, fischer.lauridsen@mail1.stofanet.dk

Dette nummer af ”Slekt og Data” indeholder anmeldelser af to bøger, som kan være interessante for folk med norske aner.

Den ene bog

Den ene hedder ”Kvinne og mann i norsk folkekultur”, den er skrevet af Ørnulf Hodne.

Den handler om kvindens og mandens liv fra barndom til alderdom. En af de ting, anmelderen lægger vægt på, er, hvordan de unge mennesker mødte hinanden, og hvem de blev gift med.

Det var som regel arrangerede ægteskaber. Børn fra gårdmandsslægterne blev gift med hinanden. Det var sjældent, den sociale arv blev brudt gennem ægteskab.

Bogen indeholder ligeledes nogle

betragtninger og teorier om årsagerne til skift i børnetallet gennem tiderne.

Den anden bog

Den anden bog er ”Kniven, ølet og æren. Kriminalitet og samfund i Norge på 1500- og 1600-tallet” af Jørn Sandnes.

Som titlen siger, handler bogen om kriminalitet. Forfatteren sammenligner bl.a. kriminaliteten i Norge og i England. Hans undersøgelser viser, at kriminaliteten tilsyneladende var større i Norge end i England (han bruger Essex, som sammenligningsgrundlag).

I England bestod kriminaliteten i høj grad af tyveri, hvor det i Norge var vold og drab. Som et kuriosum nævner han, at drabsfrekvensen i Ber-

gen i 1500-tallet er større, end den var i New York i 1990.

Militære kilder

Militære kilder behandles i en af bladets artikler. Som et eksempel på, hvordan lægdsruller kan bruges sammen med kirkebøger, har forfatteren undersøgt en gruppe fra Trysil, der blev udskrevet til det Elveromske Skiløber Compagnie.

Artikel om konfirmationer

Den sidste artikel omhandler konfirmationer. Eller rettere, hvordan blev konfirmanderne placeret i kirken.

Reglen var, at de skulle placeres efter, hvor dygtige de var. Men som regel blev de placeret efter, hvor stor gave præsten fik af forældrene.

Ny version af Family Tree Maker

Family Tree Maker er nu kommet i 11. version. Den danske importør fortæller her om nyhederne

Eksporter slægtsbøger til PDF

Publicering af din familiehistorie er nu meget lettere end før.

I Family Tree Maker 11 kan alle dine slægtsbøger nu udarbejdes elektronisk, nøjagtigt som du ønsker med træer, rapporter, noter, billeder, mm! Du udskriver blot dine professionelt udseende bøger til PDF-format og dobbeltklikker på filen for at se og udskrive den. Family Tree Maker 11 tillader dig at konvertere alle dine slægtsbøger til PDF-format.

Det betyder, at uanset om din familie har Family Tree Maker eller ej, vil de være i stand til at læse dine slægtsbøger og dele glæden ved at opklare deres unikke familiehistorie med dig. Det eneste, der kræves, er at de har Adobe Acrobat Reader installeret på deres PC. Dette vil spare dig selv tid og penge, eftersom du kan sende dine PDF-træer og rapporter til familie eller venner via E-mail.

Som en yderligere mulighed kan du oploade (sende) en PDF-version af en slægtsbog til din gratis hjemmeside, som Genealogy.com (producenten af FTM) stiller til din rådighed. Uanset hvor i verden din familie og venner er bosiddende, vil de hurtigt og nemt få adgang til den slægtsbog, du har lavet.

Se 2 filer samtidigt

Du kan nu åbne og arbejde med 2 Family Tree Maker-filer på samme tid. Du har tidligere haft muligheden for at se, sammenligne og redigere Familie Filer side-om-side.

Ønsker du at se den fil, som familie, venner eller nyligt fundne slægtninge har sendt til sammenligning med din fil? Så kan du ganske enkelt åbne

begge filer og sammenligne dem for at finde ligheder og forskelligheder.

Kopier og indsæt

Efter du har sammenlignet dine Family Tree Maker-filer side-om-side, ønsker du måske at kopiere en person eller en gruppe af personer fra en fil til en anden. Med Family Tree Maker 11 kan du hurtigt og let kopiere og indsætte en specifik person, hele "grene" eller komplette træer fra en fil til en anden.

De nye personer vil blive indsat i din familiefil på nøjagtigt det sted, du vælger, og flettet sammen med evt. identiske personer, så der er intet behov for at korrigere slægtskabsfejl efterfølgende. Herudover vil dine fakta, person- og ægteskabsnoter, scrapbogs-billeder, hovedkilder mv. blive kopieret fra den ene fil til den anden.

Sikkerhedskopier din fil til CD direkte fra FTM

Lad ikke virus, nedbrud på din harddisk eller defekte disketter ødelægge din værdifulde slægtshistorie. Rutinemæssige backups er stadig det mest sikre skridt i beskyttelsen af dine data. Med Family Tree Maker 11 kan du hurtigt og enkelt lave backup af din familiefil direkte til en CD fra Family Tree Maker.

Du vælger ganske enkelt Backup familiefil fra Fil-menuen og derefter Brændbar CD-muligheden. Faciliteten kræver CD-R- eller CD-RW drev (brænder). Hvis du skulle blive nødt til at reetablere din fil fra CD, kan du udføre dette på et øjeblik.

Dette er den bedste og mest driftsikre metode til beskyttelse af dine vigtige data.

Tilføj Noter til bogen

Du behøver ikke længere kopiere og indsætte person- og ægteskabsnoter fra Notesektionen i slægtsbogen.

Med et enkelt klik med musen, tillader Family Tree Maker 11 dig automatisk at tilpasse din slægtsbog ved tilføjelse af noter for en specifik slægtning eller ægteskab.

Du vælger helt enkelt de noter, som du ønsker tilføjet til din bog fra de disponible emner i indholdslisten, og placerer dem der, hvor du selv ønsker at se dem i bogudskriften. Plus at al teksten formateres, så det, du gemte i Note-sektionen, vil blive gemt, når du overfører noterne til din bog.

Forbedret og strømlinet flette-metode

Fletning og tilføjelse af data fra en familiefil til en anden har aldrig været lettere!

Family Tree Maker 11's nye flette-metode fører dig nemt og sikkert gennem nogle enkle trin, som er nødvendige for at slutte fletningen.

Enten du fletter to filer, duplikerer slægtninge eller importerer nye data til din fil, vil du være i stand til at fuldføre det på et øjeblik. Denne nye flettemetode giver dig flere muligheder og kontrol over processen. Med Family Tree Maker 11 vil du modtage en komplet liste over alle sandsynlige matcher og så have muligheden for at vælge de rette slægtninge at flette og siden anbringe de tilhørende fakta (begrivelser).

I tilgift er fletrapporten blevet forenklet med nye kolonneoverskrifter og forklaringer. Du vil hurtigt få overblik over din igangværende eller færdige fletning.

Ole P. Bielefeldt

Violvej 36
8680 Ry
Tlf. 86 89 09 09
ole.bielefeldt@adslhome.dk

Bogfremvisning!

Se helt nøjagtigt, hvordan din slægts-bog vil se ud, inden du udskriver den! Brug bogfremvisningsknappen, som er blevet tilføjet, for at vise et komplet layout af din bog, inden den bliver printet.

Nu kan du hurtigt gennemse hele din bog på skærmen, lave ændringer og så gennemse igen. Se alle punkterne, som du har inkluderet i din bog så som formaterede noter, billeder, stamtræer, rapporter mm. i PDF-formatet.

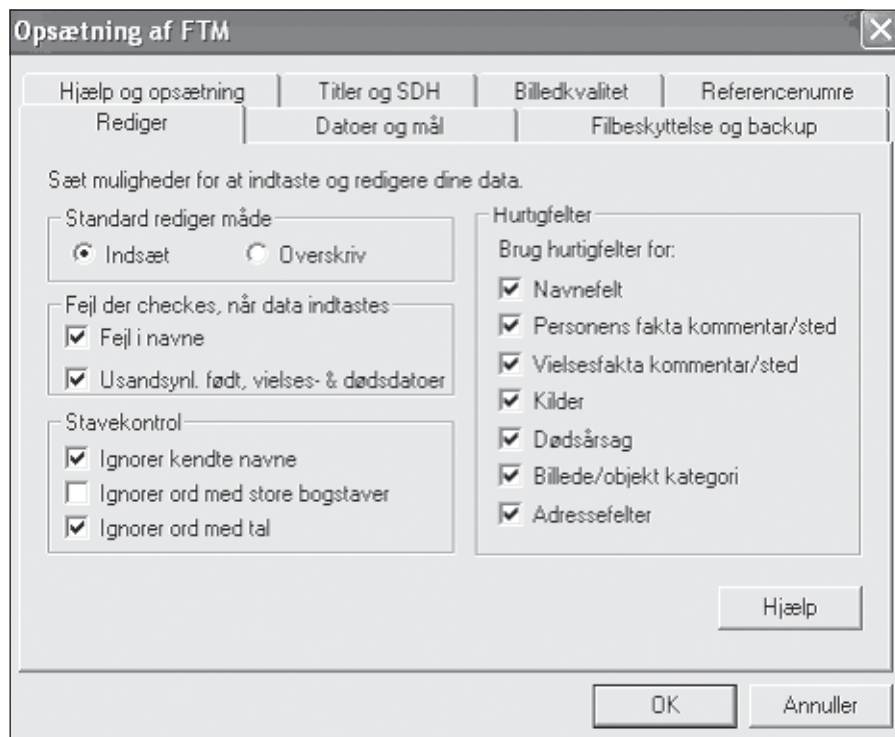
Eksporter rapporter til regneark

Family Tree Maker udvider muligheden for eksport. Nu kan du også nemt eksportere valgte rapporter til CSV-format, som kan anvendes i regneark som f.eks. Excel. [Eksporter en adresseliste, en fødselsdagsliste, medicinske informationer mm.]

Faneblade med Opsætning af FTM

Tilpas nemt din version af Family Tree Maker ved hjælp af de nye faneblade med opsætningen.

Nu er det nemt at finde rundt mellem mulighederne for opsætning af Family Tree Maker med de værktøjer og ressourcer, du har brug for til bedre organisering, deling og lagring af din familiehistorie. Brug den nye opsætning af FTM til at fastlægge for-

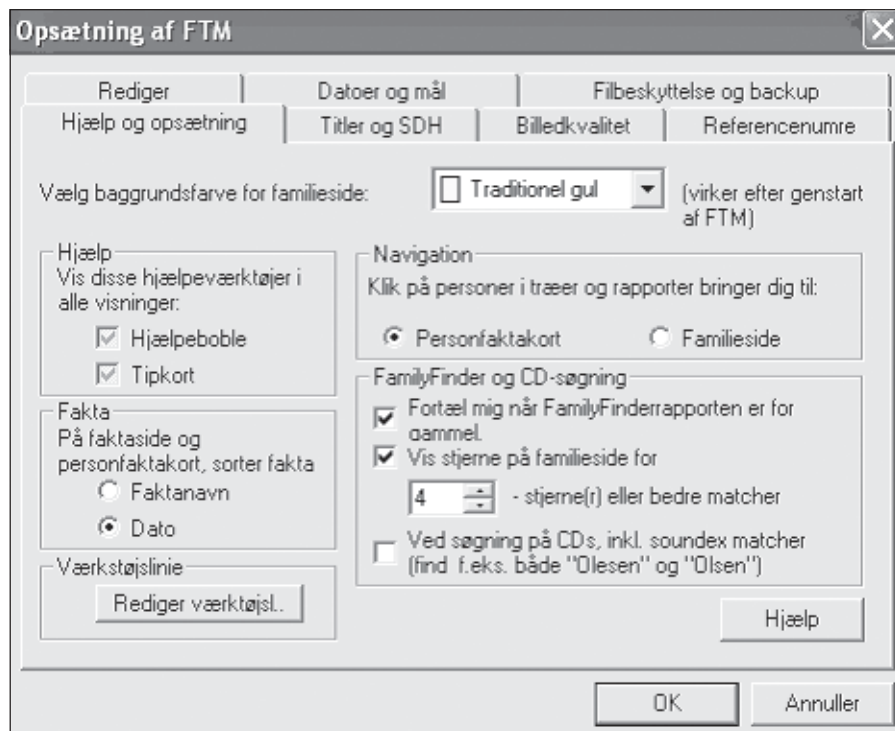

Mulighederne under fanebladet Rediger.

Læg specielt mærke til mulighederne under "Hurtigfelter", hertil skal tilføjes, at FTM husker de sidste 100 indtastninger og færdiggør din indtastning efter nogle få tastetryk.

Mulighederne under fanebladet Hjælp og opsætning.

Læg – under Navigation – mærke til, at du selv kan vælge, om du skal bringes til Familie Siden eller Person Fakta Kortet, når du dobbeltklikker på en person i et træ eller i en rapport.

mat for datoer og mål, filbeskyttelse og backup muligheder, etiketter og titler, fotoopsætning, referencenumre og redigeringsmuligheder.

Tilpas din baggrundsfarve

Alle har en yndlingsfarve. Nu kan du yderligere tilpasse Family Tree Maker efter dit eget farvevalg.

Gå til Hjælp og Start-op-panelet i de nye faneblade, og vælg blandt flere forskellige en farve til baggrunden af din familieside. Der er et stort udvalg af mange flotte farver. Du bestemmer selv, og kan du ikke lide de farver, der er foruddefinerede, er der stadig mulighed for selv at opsætte FTM til en af Windows 16.777.216 mulige farver! Om det menneskelige øje kan se forskel på de forskellige, skal jeg lade være usagt!

Hvis du vil vide mere

Hvis du har lyst til at læse mere, så klik ind på denne hjemmeside: www.familytreemaker.dk – hvor du også kan læse om udviklingen i de tidligere versioner frem til i dag, men det kan samtidig give dig et indtryk af programmets muligheder, som pladsen her ikke tillader.

Der kan du også læse om, at nye brugere af FTM på dansk (og som samtidig er medlemmer af DIS-Danmark) får 10% rabat på programmet – svarende til lidt over halvdelen af kontingentet til DIS-Danmark!

Du kan også se en række udskrifter af rapporter, træer mv. på: http://www.sitecenter.dk/bkb_trading/nss-folder/filerdukanhenteomftm/

Dansk brugergruppe

Alle brugere af den danske version af Family Tree Maker bliver tilmeldt en dansk brugergruppe hos Yahoo (hvis du ikke ønsker det, er det let at melde sig ud). Via brugergruppen er hjælpen også nær – når den ønskes!

En opfordring til alle

Fra tid til anden modtager redaktionen henvendelser fra læsere, som „godt kunne tænke sig en artikel om....“ Næsten uden undtagelse er der tale om rigtig gode ideer, og vi gør altid vores yderste for at finde skribenter.

I nedenstående tilfælde er det dog endnu ikke lykkedes at finde en pennefører – og nu håber vi, at en opfordring til den samlede læserskare kan føre til et eller andet! Brevet fra medlemmet lød således:

Kære Erik Kann

Jeg skriver til dig i din egenskab af ansvarshavende redaktør af det udmærkede blad Slægt & Data.

Som du ved, er interessen for slægtsforskning stor og i støt stigning. Vi er mange, der higer og søger, skriver og printer, fotograferer og sluttelig præsenterer et færdigt produkt til interesserede i familien og andre. Men – og det er her jeg savner en vejledende og oplysende artikel i bladet. Hvor længe kan det holde?

Jeg mener at have hørt begreber som syrefrit papir og langtidsholdbart printerblæk. Jeg har derfor i nogen tid stillet mig selv spørgsmålet: De ting som jeg selv og uden tvivl mange andre har printet og „publiceret“ i de seneste år med prisvenlige farveprintere osv. - hvor holdbart er det?

Det skulle jo nødigt være sådan, at det kun er os selv og vor næste generation, der kan få glæde af det skrevne, men også senere generationer. Med andre ord kan papir og blæk holde og i bekræftende fald hvor længe?

Jeg forestillede mig en artikel i bladet om disse forhold skrevet af en professionel litograf, bogtrykker eller lign. f.eks. Grafisk Data Center!

Det ville glæde mig, om en sådan artikel kunne bringes ved en passende lejlighed.

[RED: Læserbrevet er her bragt anonymt efter aftale med skribenten.]

Tilbage er kun at sige: Jeg er klar ved mailen eller telefonen, hvis nogen har en idé om, hvordan vi kan få en arti-

**kel om dette til Slægt & Data!
Erik Kann
Tlf: 45 85 18 02
redaktion@dis-danmark.dk**

Bibliografi over danske >>Stater<< 1913-1981

Lykke Andersen og Karen Borglykke
Danmarks Biblioteksskole 1985

I „Ordbog over det danske sprog“ bd. 21 spalte 1005 (1943) kan man læse følgende om begrebet „Stat“:

”Bog, der indeholder en med biografiske (og statistiske) oplysninger forsynet Fortegnelse over Personer med en vis fælles Uddannelse ell. (Embeds) stilling.”

De fleste slægtsforskere kender de store „stater“, som eksempelvis Wi-berg, Hjorth-Nielsens juriststat, Magisterstaten m.fl.

Alle disse er selvfølgelig med i denne bibliografi. Men desuden finder man en indeksering af alle mulige og umulige stater af større og mindre omfang, publiceret i historiske årbøger, juleårsskrifter mm.

Takket været bibliografiens registre har man en hurtig og nem indgang til det indekserede materiale. Leder man efter ”bagere”, er dette muligt takket været emneregistret. Er udgangspunktet lokaliteten, anvendes stedregistret, og er man vidende om forfatter/udgiver er bogens personregister nøglen.

Forfædre i Fredericia

Har man forfædre i f.eks. Fredericia, så kan følgende være en mulighed: Fredericia Købstad og dens Indbyggere ved Aar 1735. Der henvises i bogen til Årbog Vejle Amt, 1923-24, s. 125-55, 1924. v/Chr. Petresch Christensen. Et opslag i årbogen giver adgang til en fortegnelse over Stadens Indvaanere og Beboere afdelt udi visse Klasser, Kiøbmænd, Haandværksfolk mm., samt en specifikation

over Fredericia Indvaanere fordelt på gadenavne. Under smede fås eksempelvis følgende:

1. *Daniel Steube*, Dronningens Gade, nærer sig af Haandværket og Husnæring med Øl og Brændevin. Ejer Hus. Er skyldig til Hospitalet 166 Rdlr. 4 Mrk. Aftakket.
2. *Andreas Jensen*, Bierge Gaden, ejer Hus, nærer sig alene ved Haandværket.
3. *Ebling Struch*, Danmarks Gade, aftakket, ejer Hus; nærer sig af Haandværket; skyldig 66 Rdlr. 4 Mrk. paa Huset.
4. *Andreas Dresler*, Danmarks Stræde, ejer Hus, nærer sig af Haandværket; bortskyldig til Obriste Beenfeldt 45 Rdlr.
5. *Thomas Pedersen*, Norges Gade, ernærer sig med Haandværket,

Husnæring og Avling, ejer Hus, derpaa skyldig.

Tinstøber i Randers eller teaterlæge

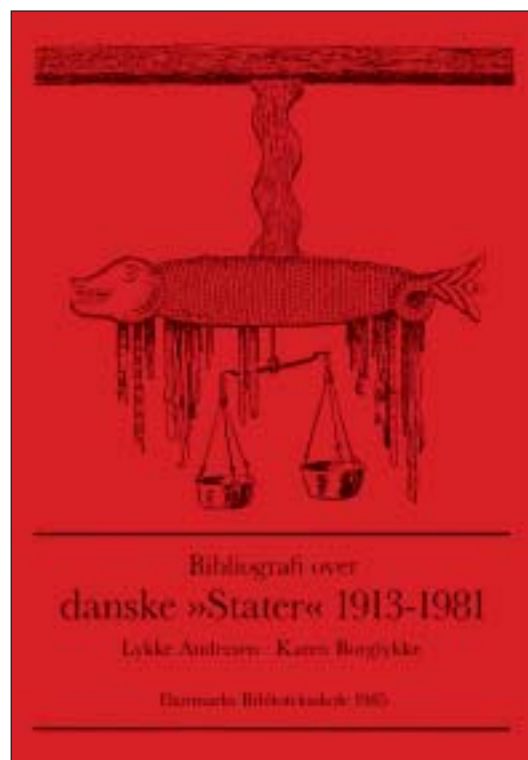
Var anen tinstøber i Randers, er det historisk årbog for Randers amt, der skal ned fra hylden.

Er det derimod en teaterlæge fra Det kgl. Teater, skal man have fat i Medicinsk Forum 14. årgang 1961 nr. 3. Ja, man kunne blive ved!

Et fund

Denne håndbog er simpelthen et fund for slægtsforskere og et særdeles værdifuldt hjælpemiddel, som kan anbefales til alle.

Beklageligvis er der ikke lagt an til en ajourføring af bogens oplysninger. Og det er i grunden en skam.

Brug lokalarkiverne meget mere

Desuagtet at emnet har været fremme i vort blad på et tidligere tidspunkt, fik jeg lyst til at skrive et indlæg omkring dette.

Henvendelse til Arkivet

I foråret 2002 kontaktede jeg det lokale arkiv i Hejls ved Christiansfeld, netop fordi en meget stor del af min mors slægt på fædrene side, Skovgaard, er født og opvokset der og også er blevet i dette sogn i hele deres liv.

Primært henvendte jeg mig til arkivet, fordi jeg havde fundet en henvisning til, at én af slægtens personer var emigreret til USA. Jeg havde søgt flere steder ikke mindst i Udvandrer-arkivet i Ålborg men desværre uden resultat.

Stor succes

Kontakten til lokalarkivet i Hejls skulle vise sig at være en stor succes.

Den stedlige arkivleder, Gunnar M. Krag, havde netop modtaget en større mængde slægtsmateriale, og det netop lige fra den gren af slægten, som jeg havde et svagt notat om.

Total kopiering

Arkivet og jeg foranstaltede herefter en total kopiering af det omfattende materiale, hvorefter jeg kunne begynde at bearbejde det.

Hele dokument-materialet er engelsk-sproget og er selvfølgelig mere u håndterligt men alligevel ikke mere, end man kan få et samlet billede af de udvandrede slægter.

Hvordan fremkommer en sådan kontakt?

Et sådant materiale kan fremkomme på flere forskellige måder.

For min slægts vedkommende var der en nulevende kvindelig slægting i USA af Skovgaard-slægten, der havde en uimodståelig trang til at efterforske de danske rødder.

Hun foretog helt tilbage i 80'erne en rejse her til Danmark for at efterforske slægten efter de oplysninger, hun forud havde indsamlet hjemme i USA.

Et større detektivarbejde

Det var for hende et større detektiv-

Af Simon Rasmussen

Elmegade 14
6705 Esbjerg Ø
srr@esenet.dk

arbejde at finde frem til de relevante oplysninger.

Da sognet Hejls havde dannet udgangspunktet for de familiemedlemmer, der var emigreret til USA, var det jo der, hun skulle søge efter oplysninger. Det lokale kirkekontor blev besøgt, og kirkebøger gennemgået. Der var desværre ikke nulevende familiemedlemmer i sognet, som kunne opsøges.

Men forud for hjemrejsen havde hun været i forbindelse med Hejls lokalarkivs leder Gunnar M. Krag, som havde givet tilsagn om at være behjælpelig med at finde de arkivalier omkring Skovgaard-slægten, som arkivet lå inde med. Arkivlederen tog ligeledes med rundt i sognet for at hjælpe med allehånde opgaver.

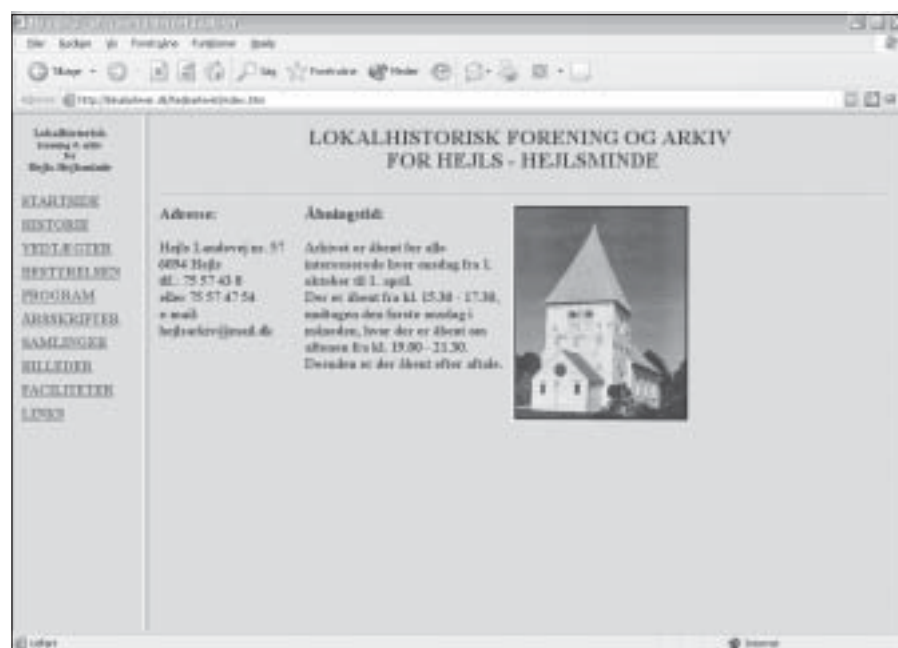
Samkøring af de danske og amerikanske rødder

Alt det materiale – som denne kvinde indsamlede her i Danmark, og som hun senere bearbejdede hjemme i USA – førte således til, at hun efter ca. ti års arbejde med slægten kunne samkøre de danske aner med de amerikanske rødder. Hele dette materiale blev så sendt til Hejls sogns lokalarkiv, formentlig efter en forudgående aftale med arkivlederen.

Om at komme på vildspor

Nu kunne man så sige, at denne slægtssag kunne være en solstrålehistorie. Det tror jeg næppe.

Sagen er nemlig den, at jeg i min forskning af min fars slægt en overgang var kommet ud på et sidespor. Min farmor stod opført i Hundstrup sogns kirkebøger som født i dette sogn, og forældrene kunne også regi-

Hjemmeside for det lokalhistoriske arkiv i Hejls

streres som værende viet i dette sogn. Heraf antog jeg, at forfædrene også var at finde i dette sogn.

Ved en kontakt med det lokale arkiv i Hundstrup fandt arkivlederen imidlertid frem til, at min oldefar var blevet vaccineret i Maribo, hvilket stod noteret i kirkebogen, da han blev viet. Dette nye spor førte frem til, at jeg havde kontakt med det sogns lokalarkiv i Maribo amt, hvor min oldefar var født, og det gav mig mange flere oplysninger, end jeg nogensinde kunne have drømt om.

Udvidet service

Det er naturligvis en kæmpemæssig fordel, at de lokale arkiver udvider deres service i form af f.eks. indkøb af mikrofilm af kirkebøger-skifteprotokoller-lægdsruller og andre relevante arkivalier fra stort set hele Danmark.

På lang sigt vil det måske være muligt at indhente alle de oplysninger, man ønsker fra alle dele af kongeriget på de lokale arkiver, men også via Internettet komme i kontakt med de enkelte lokalarkivers hjemmesider

og trække oplysningerne direkte ind i computeren.

De lokale arkivers betydning

Jeg håber, at jeg med denne artikel har gjort opmærksom på betydningen af de lokale arkiver. Man skal selvfølgelig ikke underkende landsarkivernes betydning i slægtsforskningen, men for mange, især ældre slægtsforskere, er det både besværligt og også en økonomisk belastning at skulle besøge disse.

Hovedbrud for slægtsforskere

Af Erik Kann

I sidste nummer af Slægt&Data s. 11 bragte vi et såkaldt "Hovedbrud for slægtsforskere". I redaktionen var vi ganske spændte på reaktionen. Vi kan kun sige én ting: Den har været ganske overvældende. I alt 30 besvarelser er indkommet, de fleste suppleret med tilkendegivelser om, at det var en rigtig god idé med et sådant hovedbrud. Vi har endda fået en besvarelse fra et medlem, der ikke havde computer og derfor sendte et almindeligt brev!

Som allerede anført i sidste nummer af bladet, er det udelukkende et medlems fortjeneste, at vi kunne bringe gåden. Redaktionen vil hermed udsende en opfordring til, at alle, der måtte ligge inde med noget tilsvarende, giver lyd. Så vil vi skyndsomt søge at finde spaltepads! Besvarelserne havde meget forskelligt omfang.

Mange valgte en ultrakorte form:

Hej. Jeg mener, det rigtige svar på hovedbruddet er 1779. Med venlig hilsen

Andre bragte alle mellemregninger:

*Faderen 80 år ved død
afhænder gården til søn 11 år før, var da 69 og søn 33
1856 var søn 5 år, altså er der gået $33-5 = 28$ år
 $69-28 = 41$ som faderen var i 1856
 41 var halvt så meget som $2x$ Jens = 82
Søn var 5, J.Vejrmølle var da 77
 $1856 - 77 = 1779$, hvilket var det år JV var født*

Den sjoveste er den besvarelse, der efter omhyggelige mellemregninger skriver:

Jens Vejrmølle er født i 1779. Det har ikke været muligt at finde ud af, hvor han er født :-)

Den mest seriøse besvarelse er:

I 1856 er J.C. (sønnen) 5 år gammel. Hans far regner ud, at han er halvt så gammel som J.C. og J.C.'s farfar til sammen. Betegnes farens alder nu x og farfarens alder y , fås at deres aldre i 1856 hænger således sammen:

$$x = \frac{5+y}{2}$$

Da faren dør 80 år gammel, er sønnen $33+11 = 44$ år gammel. Hvis sønnen i 1856 er 5 år, vil han være 44 år i 1895, hvor faren altså dør. I 1856 er faren dermed $80 - 39 = 41$ år gammel. Indsættes denne information ($x = 44$) nu i ligningen og løses for y fås, at farfaren i 1856 er $41 \times 2 - 5 = 77$ år gammel. Dermed må farfaren være født i $1856 - 77 = 1779$.

Det rigtige svar er vist 1779

Størsteparten af besvarelserne siger, at det rigtige svar er 1779, hvilket også er redaktionens opfattelse.

Men det er også vigtigt at holde fast ved, at teksten kan fortolkes på flere måder, hvilket kan føre til andre resultater. Der er således indkommet bud på 1701, 1759, 1761 og 1815. Tak til alle der havde lyst til at være med på spøgen. Det var rigtig sjovt at læse de mange besvarelser.

DIS-Danmark-folk til

Efter invitation fra Sveriges Slægtsforskerforbund sendte DIS-Danmark foreningens to nordiske repræsentanter Ole H. Jensen og Boris Reiman til de svenske slægtsforskerdage. Arrangementet blev holdt den 23.-24. august i Ronneby i Blekinge.

Af Ole H. Jensen og Boris Reiman

Vi medbragte 2 stk. PC'er forsynet med diverse CD'er med folketællinger fra DDA og postadressebogen 1921.

Den ene PC blev tilsluttet Internettet gennem et netværk, der var etableret. Det gav os rig mulighed for at vise vores hjemmeside og alle de muligheder, der findes der.

Mange spurgte, om det var muligt at finde efterkommere efter svenskere, der var udvandret til Danmark? Farum Arkivet blev benyttet flittigt.

Nyt fra GEDCOMP

GEDCOMP er nu på 7. år en søgefacilitet for slægtsforskere, der forsker i danske (herunder skånske) personer.

Du får gratis udført en GEDCOMP-søgning efter de personer, du forsker i, ved at maile en GEDCOM-fil med dine slægtshistoriske oplysninger til GEDCOMP.

For hver slægtsforsker, som har oplysninger med overlap til dine, sender GEDCOMP jer begge en e-mail, så I kan udveksle oplysninger.

Status for GEDCOMP pr. 5. august 2003

Indsendte personoplysninger: 2.599.000. Indsendte GEDCOM-filer: 1.525. Udsendte E-mails om personsammenfald: 63.867.

Alle indsendte filer med oplysninger om mindst 436 personer har givet indsenderen mindst een meddelelse om personsammenfald med en fil indsendt af en anden slægtsforsker.

Observeret gevinsthyppighed ved indsendelse af

GEDCOM-fil med oplysninger om X antal personer, hvor X er højst 435:

X		Gevinst
Mindst	Højst	%
304	435	96
199	303	92
129	198	90
64	128	71
1	63	47

Tallene i tabellen er fremkommet på følgende måde: De indtil nu indsendte filer til GEDCOMP med oplysninger om højst 435 personer er inddelt efter antal personer i 5 lige store grupper. %-satsen i hver gruppe er andelen af filer i denne gruppe, hvor indsenderen har fået mindst een meddelelse om personsammenfald med en fil indsendt af en anden slægtsforsker.

Du kan få mere at vide om GEDCOMP på: www.lklundin.dk/gedcomp/

Lars Kr. Lundin, gedcomp@lklundin.dk

slægtsforskerdagene i Ronneby

Forespørgsler om udvandring

De fleste forespørgsler vi fik, var, om det var muligt at finde efterkommere efter svenskere, der var udvandret til Danmark og evt. videre til USA eller Canada.

Her var både CD'erne og tilslutningen til Internettet en stor hjælp. Bl.a. Farum Arkivet med indvandrerbasen og folketællingerne fra DDA blev flittigt benyttet.

God placering

Vi havde en god placering ved siden af DIS-Norge og lige over for de offentlige arkivers stande. Det var noget, der trak mange besøgende forbi.

Hos DIS-Norge noteredes en flittig anvendelse af basen:

www.digitalarkivet.no

Selve udstillingen

Selve udstillingen var et flot arrangement med i alt 48 stande i forskellige størrelser. Især hæftede vi os ved, at det svenske arkivvæsen var så rigt repræsenteret.

Der var både Rigsarkivet, Krigsarkivet, flere af landsarkiverne og stadsarkiverne. Derudover mange slægtshistoriske foreninger fra de forskellige len.

Som samlende organ for 150 svenske genealogiske foreninger, var Sveriges Slægtforskarförbund naturligvis repræsenteret. De anvender adressen info@genealogi.se og websiden www.genealogi.se

Selvfølger var DIS-Sverige med de lokale DIS-grupper, som DIS Småland (Jönköping), DIS Vest (V.Göta-land), DIS Aros (Dalarna), DIS Öst (Svealand) og DIS Syd (Blekinge Skåne) også på pletten.

GenLine-projektet

Noget af det mest spændende var at

Ole H. Jensen (stående) og Boris Reiman (siddende) var travlt beskæftiget fra morgen til lukketid med at fortælle om slægtsforskning i Danmark.

se det såkaldte GenLine-projekt. Man er i gang med at digitalisere de mange kirkebøger.

Arbejdet er godt i gang, og man er ca. en tredje del af vejen. Man arbejder sig igennem opgaven, ikke kronologisk men geografisk len for len. Benyttelsen bliver ikke gratis, idet der kræves et årsabonnement.

DISGEN

Programmet DISGEN 8 blev markedsført som Sveriges mest solgte slægtsforskerprogram.

Det sælges fra dis@dis.se og med hjemmeside www.dis.se

DISBYT

DISBYT med databasen på ca. 6,5 mio. poster var man interesseret i at udbrede mere. Det kunne have interesse for danske forskere med svenske aner.

Foredrag

Slægtsforskerdagene bød på flere interessante foredrag, eksempelvis om Borgere og Bønder i 1600-tallets Blekinge og om Kvinnor i 1700-tallets Karlskrona.

For de mere nutidigt interesserede holdt Ted Rosvall og Anna-Lena Hultman et foredrag for fulde huse om emigranter med foredraget: *EMIBAS i våra hjärtan*.

Travl weekend

Alt i alt blev det nogle dage med hektisk aktivitet. Vi har ikke opgjøret, hvor mange besøgende der lagde vejen forbi DIS's borde. Men der var mange – og vi var praktisk taget beskæftiget fra om morgenen til lukketid om eftermiddagen.

Næste år bliver årsmødet holdt i Östersund den 13.-14. og 15. august. Det er Jämtlands läns Släktforskar-förening, der står for arrangementet.

Oplysninger om det mystiske L fra skattelisterne

I sidste nummer af Slægt & Data efterlyste jeg oplysninger om, hvorfra vejviserne i gamle dage fik oplysningerne. [2003 nr.2 s.23]

Kiddesvej.	
2 (B 187 aq)	*Nielsen A, Muscjer Johansen Jacobine — FVD, Billedbugger
4 (B 187 ap)	*Pedersen J, Arbm. Pedersen PM, Stolemagersvend — II, Arbm. Marabek AK, Farver
6 (B 187 ao)	*Pedersen L, Kbm. Schneider S, Enke Berthelsen AK, do.
8 (B 187 aej)	*Olsen F, pens. Politibetjent, Skærning RP, Skrådersv. Jerichau DH, Enke — OJ, Kontoristinde — AH, Kommiss
10 (B 187 t)	*Jensen VL, Modelsmødk. Jensen M, Inv. Sæukerut. Werner S, Prokuriat — PTh, Sædker Nielsen P, Jærnbaneassistent

Fik svar

En læser skrev blandt andet til mig, at "...grundlaget for bogtrykkeren var listerne fra skattevæsenet (eller folkereregisteret). Disse lister var skrevet manuelt på skrivemaskine og med gennemslag.

Af layout- og pladmæssige hensyn skrev man kun fornavne med initialer. Og det var delvis op til den pågældende kontorist, hvilke og hvor mange initialer, der kom med. Det kan måske forklare det mystiske „L“, der dukkede op og forsvandt igen.

Grundlaget for listerne var ganske vist folkereregisterets oplysninger, men i datidens provinsbyer kendte alle hinanden, også deres kaldenavne - og såmænd også øgenavne. Så måske er det så enkelt, at pågældende

kontorist har brugt sit lokalkendskab og skrevet „L“ ud for modelsnedkeren, din bedstefar.“

Ovennævnte læser har selv været ansat på et kommunekontor i 40'erne og kendte selv til fremgangsmåden.

Så det er måske forklaringen på, hvordan vejviserne kom til verden i hine dage.

Er der andre, der har andre erfaringer eller viden, ville det være fint at høre om det.

Kurt Lundskov

Tousvej 63

8230 Åbyhøj

Tlf 86 25 32 75

post@lundskov.dk

Tilmeld dig nyhedsbrevet DIS-Nyt

Med uregelmæssige mellemrum udsender DIS-Danmark nyhedsbrevet DIS-Nyt pr. mail til de medlemmer, som er tilmeldt maillisten.

DIS-Nyt bliver udsendt, når der er tid og stof til at lave det. Vi lover ikke noget bestemt antal, men satser på 5-10 udsendelser pr. år.

Tilmeld dig således

Tilmeldingen er nu automatiseret, så man selv skal tilmelde sig, rette oplysninger eller slette sig igen. Du skal

bruge medlemsnummer og mailadresse.

Gå ind på adressen:

www.dis-danmark.dk/medlmail.htm

Her ligger nederst på siden formulærer til at tilføje, rette eller slette i en tidligere registreret mailadresse.

Stof til DIS-Nyt

Har du stof til DIS-Nyt, eller har du problemer ved tilmeldingen, så kontakt webmaster på:

dis-nyt@dis-danmark.dk

DIS-Danmarks læsekredse

Der er læsekredse for bladene:

Dis-Play fra Sverige

Diskulogen fra Sverige

Diskutabelt fra Sverige

Disketten fra Sverige

Slekt og Data fra Norge

Sukutiето fra Finland

Genos fra Finland

Computers in Genealogy fra England

Computergenealogie fra Tyskland

Medelingen Central Bureau voor

Genealogie fra Holland

Tilmeld dig en læsekreds

DIS-Danmark har etableret en række læsekredse til cirkulation af disse blade, så vore medlemmer kan holde sig ajour med udviklingen i andre lande.

Som DIS-medlem kan du deltage i vore læsekredse. Det koster dig kun frimærket - at sende til den næste. Hvis du gerne vil tilmeldes en læsekreds, så send en mail med angivelse af, hvilket blad du er interesseret i til:

ekspedition@dis-danmark.dk

WEGA BOGBINDERI

Hvorvarpvej 6
9600 Aars

Indbinding af

- alle slags slægtsbøger
- tidsskrifter m.m.

Pris efter aftale.

Bogbindermester

Werner Gass
Tlf. 98 66 12 81
E- mail: wega@get2net.dk

**DIS-Danmarks
ekspedition**

Ole Hald Madsen
Rikkesminde Allé 4
5250 Odense SV
Tlf. 26 84 25 19
ekspedition@dis-danmark.dk

Telefonen er åben for ekspedition:
Tirsdag kl. 14-18
Ellers telefonsvarer.

Ekspeditionen vil kunne besvare spørgsmål og sørger i øvrigt for forsendelse af foreningens forskellige produkter, f.eks. CD'en med Slægt & Data, disketten „Hvem Forsker Hvad“ etc.

Ekspeditionen står også for tilmelding til DIS-Danmarks læsekredse, hvor udenlandske blade rundsendes blandt DIS-medlemmer.

Allersidste nyt om KIP-projektet

Den 2. september sent om aftenen indløb følgende mail i boksen i DIS-Forum (KIP-projektet):

”Så er hele FT-1845 for kongeriget Danmark indtastet og afleveret. Indtastningerne vil senere på året udkomme på en særlig CD. Der mangler stadigvæk en række sogne i Tønder og Aabenraa amter; men det hører jo med til Slesvig i denne sammenhæng”.

Det kan næsten ikke blive ”senere på året” hurtigt nok!!!!

DIS-Danmarks bestyrelse

Ole H.Jensen <i>Formand, HFH-repr, nordtysk-repr.</i> Kløvermarken 3, 6430 Nordborg. Tlf. 74 45 02 35	jensen@dis-danmark.dk
Lars Jørgen Helbo <i>Næstformand, KIK-repr.</i> Borgergade 44, 8450 Hammel. Tlf. 86 96 51 33	helbo@dis-danmark.dk
Erik Kann <i>Ansvh.redaktør.</i> Johan Jepsens Vej 1, 2830 Virum. Tlf. 45 85 18 02	kann@dis-danmark.dk
Werner Wittekind <i>Kasserer.</i> Rudersdalsvej 114, 2840 Holte. Tlf. 45 41 43 15	wittekind@dis-danmark.dk
Hanne Marie Rud <i>Webmaster.</i> Thøger Larsens Allé 48, 2750 Ballerup. Tlf. 44 66 17 04	rud@dis-danmark.dk
Ruben Højmark Jensen <i>Sekretær.</i> Lucernevej 17, 4180 Sorø. Tlf. 57 83 28 94	hojmark@dis-danmark.dk
Kathrine Tobiasen <i>Redaktionsmedlem.</i> Korsagervej 13, 8900 Randers. Tlf. 86 44 56 89	tobiasen@dis-danmark.dk
Ole Degn <i>KIK-repr.</i> Mellemhøjen 11, 8800 Viborg. Tlf. 86 67 47 02	degn@dis-danmark.dk
Boris Reimann <i>Nordisk + KIK-repr.</i> H.J.Poulsens Allé 118, 5250 Odense SV. Tlf. 66 17 2840	reimann@dis-danmark.dk
Arne Julin <i>Suppleant.</i> Hovedgaden 75, 4050 Skibby. Tlf. 47 52 80 48	julin@dis-danmark.dk
Kai Eskildsen Møller <i>Suppleant.</i> Havremarken 59, Holbøl, 6340 Kruså. Tlf. 74 60 89 10	moller@dis-danmark.dk

Endnu en mulighed via DIS-Danmarks hjemmeside

Hjælp til tydning

Midten af august blev startskuddet for endnu en gruppe i DisForum på vores hjemmeside: "Hjælp til tydning".

Det er tanken, at man her skal kunne uploade grafikfiler med gengivelser af tekstpassager, billeder af personer, bygninger, begivenheder mm.

Visse begrænsninger

Der er lagt visse begrænsninger i de filtyper, der kan uploades, ligesom der er fastsat nogle regler for, hvor længe grafikfilerne bliver liggende i denne del af Forum. Dette sidste for at undgå en overophedning af lagerpladsen på vores server.

Den nye gruppe er allerede blevet fundet af mange, og hjælpsomheden er enorm. Der er positive, konstruktive forslag og tilbagemeldinger på dette og hint. Ikke alle har fået løst op for knuderne, men jeg fornemmer, at der er flest succeshistorier.

Et typisk eksempel

Et typisk eksempel er Karsten Egeblads mail fra 30. august. Karsten har haft problemer med tiptipoldeforældrenes vielsesoplysninger og vedhæfter en gengivelse fra Tikøb sogns rubrik for copulerede.

Gitte Frydendall og Poul F. Ander-

sen kom hurtigt på banen med bidrag til oversættelser. "Selvfølgelig", havde jeg nær sagt, udviklede det hele sig til også at handle om fortolkning og sammenhæng med andre personer. Spændende og nyttigt for alle.

Hanne Marie Rud

Citat

Gitte Frydendall, 13.9.03: Dette forum er en kanon-god idé. Man kan både få hjælp af mere erfarne folk, men det giver også rig lejlighed til at træne i at læse umulig skrift og lære nye ord. Det er ikke så tit, at jeg selv kan bidrage, men dette forum har erstattet min daglige kryds-og-tværs, så mon ikke jeg selv med tiden kan give en håndsrekning med.

